

z dnia 10 sierpnia 2023 r.

**w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Rąbino
na lata 2023-2027**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) oraz art. 16 i art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.) **uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Rąbino na lata 2023-2027 w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Rąbino.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

SESJA RADY GMINY
w Rąbinie dnia 10.08.2023-
ustawowy skład Rady Gminy 15
obecnych 9
za 9
przeciw 1
wstrzymujących się 1

**Przewodniczący
Rady Gminy**
mgr inż. Krzysztof Reichert

Załącznik
do uchwały Nr LX/315/2023
Rady Gminy Rąbino
z dnia 10 sierpnia 2023 r.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY RĄBINO NA LATA 2023 - 2027

RĄBINO 2023

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
I. CZĘŚĆ WPROWADZAJĄCA	
1. STRUKTURA DOKUMENTU STRATEGII	4
2. PRZESŁANKI I PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA GMINNEJ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH	5
2.1 PODSTAWY PRAWNE	5
2.2. PODSTAWY STRATEGICZNO-PROGRAMOWE	7
2.2.1 DOKUMENTY EUROPEJSKIE I KRAJOWE	7
2.2.2. DOKUMENTY REGIONALNE I LOKALNE	11
II. CZĘŚĆ ANALITYCZNO- DIAGNOSTYCZNA	
1. CHARAKTRYSTYKA GMINY	17
2. DEMOGRAFIA	18
3. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	22
4. ZASOBY I WARUNKI MIESZKANIOWE	22
5. KOMUNIKACJA I TRANSPORT	23
6. GOSPODARKA	23
7. EDUKACJA I KULTURA	24
8. SPORT, REKREACJA, TURYSTYKA	25
9. OCHRONA ZDROWIA	26
10. PROBLEMY UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY W RODZINIE	27
11. BEZROBOCIE	30
12. SYTUACJA OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH	32
13. BEZDOMNOŚĆ	33
14. POMOC SPOŁECZNA	35
15. WSPÓŁPRACA Z INNYMI PODMIOTAMI	37
16. ANALIZA SWOT	38
17. PODSUMOWANIE	40
III. CZĘŚĆ PROGRAMOWA	
1. MISJA, CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE, KIERUNKI DZIAŁAŃ	41
2. WDROŻENIE STRATEGII, MONITOROWANIE	47
3. PROGNOZA ZMIAN	48
4. RAMY FINANSOWE	49
5. PROGRAMY I PROJEKTY	49
IV. UWAGI KOŃCOWE	49

WSTĘP

Ubożenie społeczeństwa, bezrobocie, narastająca bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm, trudna sytuacja osób starszych to zjawiska, które w ocenie osób zajmujących się rozwiązywaniem problemów społecznych na terenie gminy poważnie osłabiają zrównoważony rozwój samorządu. Obok sfery gospodarczej i ekologiczno - przestrzennej, polityka społeczna stanowi bardzo ważną podstawę rozwoju lokalnego.

Z tego też względu przyjęcie przez samorząd strategii rozwiązywania problemów społecznych ma istotne znaczenie dla realizacji lokalnej polityki społecznej. Należy podkreślić, że polityka społeczna jest realizowana przez wiele polityk szczegółowych np. politykę emerytalno-rentową, pomocy społecznej, ochrony zdrowia, zatrudnienia, rodziny, mieszkaniową. Cele polityki społecznej to m.in.:

- bezpieczeństwo socjalne, które obejmuje zapewnienie dochodów i usług w sytuacji wystąpienia ryzyka socjalnego (choroba, inwalidztwo, starość, bezrobocie),
- inwestycje w człowieka – tworzenie równych szans rozwoju ludzi, kształcenie młodego pokolenia, promocja zatrudnienia,
- pokój społeczny – jest podstawą stabilizacji życiowej ludzi, współpracy w osiąganiu celów, akceptacji różnic występujących między ludźmi,
- życie rodzinne – akcentowanie życia rodzinnego oznacza powrót do wartości związków między ludźmi i poczucia bezpieczeństwa na podstawie więzi emocjonalnych i uczuciowych.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych pozwala na racjonalizację lokalnej polityki społecznej, określa misję, wyznacza również cele strategiczne i działania, które powinny w znaczny sposób przyczynić się do rozwiązania wielu problemów społecznych oraz zminimalizowania skutków szeroko rozumianych kwestii społecznych.

Dokument ma charakter kilkuletni, został opracowany na lata 2023-2027 i jest zgodny z założeniami odnoszącymi się do polityki społecznej dokumentów strategicznych, zarówno europejskich, ogólnopolskich, samorządowych umożliwiających ubieganie się o środki zewnętrzne, m.in. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

Strategia stanowi materiał wyjściowy do opracowania szczegółowych programów i projektów pomocy społecznej. Skuteczność wyznaczonych w niej działań pomocowych będzie zależała zarówno od posiadanych i pozyskanych przez gminę środków finansowych, jak i szerokiej, aktywnej i skoordynowanej współpracy przedstawicieli administracji samorządowej i partnerów społecznych, w tym organizacji pozarządowych.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Rąbino na lata 2023-2027 ma stanowić podstawę do realizacji względnie trwałych wzorów interwencji społecznych, podejmowanych w celu poprawy zjawisk występujących w obrębie danej społeczności, które oceniane są negatywnie. Jest instrumentem umożliwiającym podejmowanie decyzji zarówno w najbliższym czasie, jak i w odległej perspektywie.

Cele i kierunki zawarte w strategii pozwolą na dotarcie do najbardziej potrzebujących grup społecznych często marginalizowanych i wykluczonych społecznie.

Na potrzeby opracowania niniejszego dokumentu wykorzystano wyniki badań ankietowych przeprowadzonych na potrzeby opracowania Strategii Rozwoju Gminy na lata 2014-2022 z perspektywą na lata 2023-2027 oraz dane GOPS w Rąbinie.

I. CZĘŚĆ WPROWADZAJĄCA

1. STRUKTURA DOKUMENTU STRATEGII

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Rąbino na lata 2023-2027 składa się z trzech zasadniczych części: wprowadzającej, analityczno-diagnostycznej i programowej.

Część wprowadzająca zawiera informacje na temat organizacji strategii oraz uwarunkowań zewnętrznych (prawnych i programowych) tworzenia dokumentu.

Część analityczno-diagnostyczna zawiera informacje ogólne dotyczące gminy oraz diagnozę sytuacji gospodarczo-społecznej w gminie, która została oparta na badaniu sytuacji zastanej, tj. danych pozyskanych z instytucji i organizacji działających w gminie, identyfikacji mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń lokalnego systemu polityki społecznej (SWOT).

Diagnoza została przeprowadzona w następujących obszarach:

- demografia,
- infrastruktura techniczna,
- komunikacja i transport,
- gospodarka,
- zasoby i warunki mieszkaniowe,
- edukacja i kultura,
- ochrona zdrowia,
- sport, rekreacja i turystyka,
- pomoc społeczna,

- sektor pozarządowy,
- bezrobocie,
- bezdomność,
- problemy uzależnień i przemocy w rodzinie,
- sytuacja osób starszych,
- sytuacja osób niepełnosprawnych.

Część programowa zawiera najistotniejsze założenia polityki społecznej gminy na najbliższe lata. Są one ujęte w formie misji, celów strategicznych, celów operacyjnych i kierunków działań. W części programowej są również wskazane podmioty realizujące strategię i współdziałające w jej realizacji, źródła finansowania i czas realizacji wyznaczonych w dokumencie działań. Ponadto przedstawione są ramy finansowe strategii, prognoza zmian, a także informacja na temat sposobu wdrożenia dokumentu oraz prowadzenia monitoringu jego realizacji. Dla realnej oceny stopnia wdrożenia dokumentu jest przygotowany wykaz wskaźników monitoringowych.

2. PRZESŁANKI I PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA GMINNEJ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

2.1 PODSTAWY PRAWNE

Polityka społeczna realizowana przez samorząd powinna zostać podporządkowana postanowieniom strategii rozwiązywania problemów społecznych i z nimi konfrontowana, natomiast cele i kierunki zawarte w opracowanym dokumencie pozwolą na dotarcie do najbardziej potrzebujących grup społecznych często marginalizowanych i wykluczonych społecznie.

Podstawę prawną opracowania niniejszego dokumentu stanowi w szczególności ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901). Zgodnie z art. 16b omawianej ustawy „Gmina i powiat opracowują strategię rozwiązywania problemów społecznych, a samorząd województwa strategię w zakresie polityki społecznej”, natomiast art. 17 ust. 1 pkt 1 tej ustawy mówi, że: „Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy: opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;”.

Na treść i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych mają również wpływ inne akty prawne takie jak:

- 1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. nr 78 poz. 483 z późn. zm.);
- 2) ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2021 z późn. zm.);
- 3) ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2023 r. poz. 571);
- 4) ustawa z dnia 08 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.);
- 5) ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 2241);
- 6) ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 735);
- 7) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 165 z późn. zm.);
- 8) ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 100 z późn. zm.);
- 9) ustawa z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 390 z późn. zm.);
- 10)ustawa z dnia 07 września 2007 o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r. poz. 581 z późn. zm.);
- 11)ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172);
- 12)ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.);
- 13)ustawa z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447 z późn. zm.);
- 14)ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2023 r. poz. 810 z późn. zm.);
- 15)ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2123);
- 16)ustawa z dnia 5 grudnia 2014 o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2021 r. poz. 1744 z późn. zm.);

17) ustawa z dnia 4 listopada 2016 o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r. poz. 1329 z późn. zm.).

Oprócz wspomnianych aktów prawnych przy realizacji Strategii może zachodzić potrzeba odwołania się również do ustaw i aktów wykonawczych z zakresu oświaty i edukacji publicznej, budownictwa socjalnego, finansów jednostek samorządu terytorialnego i innych.

2.2. PODSTAWY STRATEGICZNO-PROGRAMOWE

Opracowując Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych, uwzględniono dokumenty programowe, w których akcentuje się konieczność zapewnienia dialogu społecznego i partnerskiej współpracy instytucji rządowych, samorządowych, organizacji pozarządowych oraz biznesu. Dokumenty te tworzą warunki do podejmowania działań opartych na zasadzie pomocniczości państwa przy wykorzystaniu zasobów tkwiących w środowiskach lokalnych i aktywności środowisk zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym.

2.2.1 DOKUMENTY EUROPEJSKIE I KRAJOWE

Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu

„Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu” jest dokumentem, którego głównym celem jest wyjście z kryzysu, w jakim w ostatnich latach znalazła się gospodarka europejska, powrót na ścieżkę rozwoju, a następnie na niej pozostanie. Strategia, której założeniem jest podniesienie standardu życia Europejczyków poprzez stworzenie większej liczby miejsc pracy, obejmuje wzajemnie ze sobą powiązane priorytety:

1. rozwój inteligentny – rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji;
2. rozwój zrównoważony – wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej;
3. rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu – wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.

Ważnymi działaniami są również: ograniczenie liczby osób przedwcześnie kończących naukę szkolną, zwiększenie odsetka osób w wieku 30-34 lata posiadających wyższe wykształcenie oraz ograniczenie liczby Europejczyków żyjących poniżej krajowej granicy ubóstwa.

W ramach trzech priorytetów tematycznych w omawianym dokumencie przygotowano siedem projektów przewodnich:

1. **„Unia innowacji”** – działania nakierowane na poprawę warunków ramowych i dostęp do finansowania badań i innowacji, co przyczyni się do wzmocnienia roli łańcucha innowacji i zwiększenia poziomu inwestycji w całej Unii;
2. **„Młodzież w drodze”** – ma na celu poprawę wyników systemów kształcenia oraz podniesienie atrakcyjności europejskiego szkolnictwa wyższego na arenie międzynarodowej;
3. **„Europejska agenda cyfrowa”** – zakłada upowszechnienie szybkiego Internetu oraz umożliwienie gospodarstw domowym i przedsiębiorstwom czerpanie korzyści z jednolitego rynku cyfrowego;
4. **„Europa efektywnie korzystająca z zasobów”** – celem działań jest uniezależnienie wzrostu gospodarczego od wykorzystania zasobów poprzez zmniejszenie udziału emisji węgla w europejskiej gospodarce, większe wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, modernizację transportu i propagowanie efektywności energetycznej;
5. **„Polityka przemysłowa w erze globalizacji”** – działania służące poprawie otoczenia biznesu, szczególnie w odniesieniu do MŚP, oraz wspieranie rozwoju silnej i zrównoważonej bazy przemysłowej, przygotowanej do konkurencji na rynkach światowych;
6. **„Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia”** – ma doprowadzić do modernizacji rynków pracy poprzez zwiększanie mobilności siły roboczej oraz rozwijanie kwalifikacji przez całe życie;
7. **„Europejski program walki z ubóstwem”** – zakłada zapewnienie spójności społecznej i terytorialnej, tak aby korzyści płynące ze wzrostu gospodarczego i zatrudnienia były szeroko dostępne, a osoby ubogie i wykluczone społecznie mogły żyć godnie i aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym.

Wieloletnie Ramy Finansowe na lata 2021-2027 (WRF)

17 grudnia 2020 r. Rada przyjęła rozporządzenie określające wieloletnie ramy finansowe UE na okres 2021–2027. Wcześniej zgodę wyraził Parlament Europejski.

W rozporządzeniu ustanowiono długoterminowy budżet UE-27 w wysokości 1 074,3 mld EUR (w cenach z 2018 r.) oraz przewidziano włączenie do niego Europejskiego Funduszu Rozwoju. Wraz z unijnym instrumentem odbudowy Next Generation EU o wartości 750 mld EUR Unia zyska na nadchodzące lata środki w bezprecedensowej kwocie 1,8 bln EUR. Posłużą one wsparciu odbudowy po pandemii Covid-19 oraz realizacji długoterminowych priorytetów UE w różnych dziedzinach polityki.

Rada otrzymała od wszystkich 27 państw UE formalne powiadomienia, że zatwierdziły one decyzję o zasobach własnych. W związku z zakończeniem krajowych procedur ratyfikacyjnych UE może zacząć udostępniać środki finansowe z Instrumentu Odbudowy i Zwiększania Odporności. Instrument ten – mający wartość 672,5 mld EUR – to centralna część pakietu Next Generation EU, służącego odbudowie UE po pandemii Covid-19.

Rada UE przyjęła decyzję o zasobach własnych 14 grudnia 2020 r., a 31 maja 2021 r. skompletowała listę formalnych powiadomień. Aby decyzja mogła wejść w życie, państwa członkowskie musiały ją zatwierdzić zgodnie ze swoimi wymogami konstytucyjnymi..

Nowy długoterminowy budżet obejmie siedem obszarów wydatków. W nadchodzącym okresie zapewni ramy finansowania niemal 40 unijnych programów wydatków.

Narodowa Strategia Integracji Społecznej

Narodowa Strategia Integracji Społecznej jest dokumentem, którego celem jest pomoc w procesie włączania się Polski w realizację drugiego z celów Strategii Lizbońskiej stawiającego na modernizację europejskiego modelu socjalnego, inwestowanie w ludzi oraz zwalczanie wykluczenia społecznego.

Działania w tym zakresie mają przyczynić się do:

- 1) dostosowania edukacji i szkolenia do wymogów życia i pracy w społeczeństwie opartym na wiedzy;
- 2) rozwijania aktywnej polityki zatrudnienia przyczyniającej się do tworzenia większej liczby lepszych miejsc pracy;
- 3) modernizacji systemu ochrony socjalnej, w tym systemów emerytalnych i ochrony zdrowia, m.in. w celu zapewnienia ich finansowej stabilności oraz odpowiedniej koordynacji z celami polityki edukacyjnej i polityki zatrudnienia;
- 4) wspierania integracji społecznej, aby uniknąć pojawienia się trwale zmarginalizowanej klasy ludzi niezdolnych do funkcjonowania w społeczeństwie opartym na wiedzy.

W ramach kilkunastu obszarów życia społecznego wyznaczonych w Narodowej Strategii Integracji Społecznej sformułowano następujące priorytety:

- 1) wzrost uczestnictwa dzieci w wychowaniu przedszkolnym;
- 2) poprawa jakości kształcenia na poziomie gimnazjalnym i średnim;
- 3) upowszechnienie kształcenia wyższego i jego lepsze dostosowanie do potrzeb rynku pracy;
- 4) upowszechnienie kształcenia ustawicznego;

- 5) rekompensowanie deficytów rozwoju intelektualnego i sprawnościowego dzieci;
- 6) radykalne ograniczenie ubóstwa skrajnego;
- 7) ograniczenie tendencji do wzrostu różnic dochodowych;
- 8) ograniczenie bezrobocia długookresowego;
- 9) zmniejszenie bezrobocia młodzieży;
- 10) zwiększenie poziomu zatrudnienia wśród osób niepełnosprawnych,;
- 11) zwiększenie liczby uczestników w aktywnej polityce rynku pracy – ALMP;
- 12) wydłużenie przeciętnego dalszego trwania życia w sprawności;
- 13) powszechne ubezpieczenie zdrowotne;
- 14) kobiety i dzieci objęte programami zdrowia publicznego,;
- 15) wzrost dostępu do lokali (mieszkań) dla grup najbardziej zagrożonych bezdomnością;
- 16) dostęp do pracowników socjalnych;
- 17) rozwój pomocy środowiskowej – zwiększenie liczby osób objętych usługami pomocy środowiskowej;
- 18) zaangażowanie obywateli w działalność społeczną;
- 19) realizacja NSIS przez samorządy terytorialne;
- 20) dostęp do informacji obywatelskiej i poradnictwa.

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS)

Program Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS) stanowi kolejny etap do dalszego rozwoju społecznego i gospodarczego kraju. W programie FERS będzie realizowane wsparcie na rzecz m.in. poprawy sytuacji osób na rynku pracy, zwiększenia dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, zapewnienia opieki nad dziećmi, podnoszenia jakości edukacji i rozwoju kompetencji, integracji społecznej, rozwoju usług społecznych i ekonomii społecznej oraz ochrony zdrowia.

Cele Programu:

- 1) wzmocnienie systemu ochrony zdrowia i edukacji;
- 2) kształcenie kadr dla gospodarki;
- 3) zwiększenie jakości usług świadczonych przez publiczne służby zatrudnienia;
- 4) wsparcie realizacji polityki społecznej w obszarach integracji społecznej, usług społecznych i ekonomii społecznej;
- 5) poprawa sytuacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami;
- 6) zwiększenie dostępu do opieki na najmłodszych dziećmi;
- 7) poprawa dostępności do usług publicznych;

- 8) zwiększenie wykorzystania innowacji społecznych, w tym w zakresie świadczenia usług publicznych;
- 9) rozwój dialogu społecznego i obywatelskiego.

Program kierowany jest przede wszystkim do:

- 1) jednostek samorządu terytorialnego (jst);
- 2) administracji rządowej;
- 3) organizacji pozarządowych;
- 4) przedsiębiorców;
- 5) partnerów społecznych;
- 6) uczelni;
- 7) jednostek naukowych;
- 8) placówek i podmiotów systemu opieki zdrowotnej;
- 9) osób z niepełnosprawnościami oraz ich rodzin;
- 10) rodziców dzieci do 3 lat.

2.2.2. DOKUMENTY REGIONALNE I LOKALNE

Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030

Województwo zachodniopomorskie w 2030 roku to region o nowoczesnej i zróżnicowanej gospodarce wykorzystującej swe walory geograficzne i środowiskowe, oferujący doskonałe warunki do życia dla obecnych i przyszłych mieszkańców. Jest regionem konkurencyjnym, stwarzającym możliwości rozwoju zarówno mieszkańcom, jak i podmiotom gospodarczym.

Biorąc pod uwagę potencjał i sytuację regionu oraz stały wzrost jego możliwości rozwojowych sformułowano następującą misję dla województwa zachodniopomorskiego:

Pomorze Zachodnie – lider niebieskiego i zielonego wzrostu zapewniającego wysoką jakość życia mieszkańców.

Przyjęta deklaracja misji pozwala osiągnąć niezbędny konsensus i równowagę między sferą gospodarczą i społeczną – zgodny z konstytucyjnymi założeniami modelu społecznej gospodarki rynkowej oraz zasadami ochrony i zachowania istniejących zasobów i dziedzictwa dla następnych pokoleń. Główne cele strategiczne to:

- 1) Otwarta społeczność;
- 2) Dynamiczna gospodarka;
- 3) Sprawny samorząd;

4) Partnerski region.

Wśród celów warunkujących na szczególną uwagę z punktu widzenia potrzeb programowych strategii rozwiązywania problemów społecznych zasługuje:

1. Cel strategiczny I Otwarta społeczność – świadomi mieszkańcy i zaangażowane społeczności - otwarte i przygotowane na wyzwania przyszłości obejmuje:
 - 1) wzmocnienie potencjału demograficznego i funkcji rodziny;
 - 2) włączenie społeczne i zapewnienie szans rozwojowych wszystkim mieszkańcom regionu;
 - 3) rozwój wspólnotowości i tworzenie kapitału społecznego.

W obliczu obecnych procesów migracyjnych, cywilizacyjnych, globalizacyjnych, jak i przemian kulturowych zasoby społeczne Pomorza Zachodniego wymagają szczególnej uwagi i wzmocnienia. Każdy człowiek i każda rodzina, która chce żyć na Pomorzu Zachodnim, tworzyć jego wartość dodaną tak w wymiarze ekonomicznym, społecznym, jak i kulturowym, stanowi cenny potencjał rozwojowy regionu. W sformułowanym celu strategicznym wyraża się dążenie do tego, aby mieszkańcy Pomorza Zachodniego byli liczebną wspólnotą, z zachowaną równowagą i zgodną współpracą międzypokoleniową, wspólnotą, której dynamizm i otwartość stanowią fundament stabilnego rozwoju we wszystkich aspektach. Realizacja celów na rzecz formowania nowoczesnego i otwartego społeczeństwa oznacza wzmocnianie potencjału demograficznego, spójność społeczną – dążenie do zapewnienia odpowiedniej jakości życia i wyeliminowanie nierówności społecznych, ale też solidarność mieszkańców, działania samorządu ukierunkowane na rzecz zwiększenia zaangażowania społecznego (oddolne inicjatywy lokalne, projekty partnerskie itp.) oraz wzmocnianie więzi międzyludzkich i międzyinstytucjonalnych (działania na rzecz wzmocnienia rodziny, więzi międzypokoleniowych, zachęty do współpracy itp.).

Wojewódzki Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej

W województwie zachodniopomorskim przyjęto długofalowe i systemowe kierunki interwencji na rzecz rodzin takie jak:

1. profilaktyka problemów małżeńskich i rodzinnych, skierowana zarówno do młodych ludzi, na początku budowania rodziny jak i do osób dojrzałych, w okresach krytycznych dla związków małżeńskich – około 5-9 oraz 20 roku trwania małżeństwa;

2. edukacja i interwencja socjalna wobec rodzin niesamodzielnych ekonomicznie, polegająca na kształtowaniu umiejętności społecznych i ekonomicznych rodzin, doradztwie w zakresie aktywności zawodowej (głównie w ramach ekonomii społecznej);

3. promocja i upowszechnianie właściwych postaw w rodzinie, jak i rodziny w ogóle – jako podstawowej komórki ekonomicznej dla gospodarki środowiska lokalnego, regionu oraz kraju.

Powyższe działania będą realizowane sukcesywnie , w poszczególnych dziedzinach:

Wspieranie i promowanie rozwiązań sprzyjających realizowaniu funkcji rodziny

Zadania:

1) Powołanie w regionie sieci Ośrodków Wspierania Rodziny, oferujące przede wszystkim:

a) Program warsztatowo – terapeutyczny „Zdążyć przed rozwodem”,

b) Warsztaty umiejętności wychowawczych „Szkoła dla rodziców”;

2) Regionalny Konkurs – „Samorząd Przyjazny Rodzinie”;

3) prowadzenie doradztwa (warsztaty, seminaria, poradnictwo) dla służb społecznych pracujących z Rodziną (asystenci rodziny, koordynatorzy pieczy zastępczej, pracownicy socjalni);

4) wspieranie inicjatyw lokalnych na rzecz Rodziny;

5) tworzenie sieci współpracy instytucji i organizacji działających na rzecz Rodziny;

6) wdrożenie Regionalnej Karty Dużej Rodziny.

Wspieranie inicjatyw na rzecz samodzielności społeczno-ekonomicznej rodziny

Zadania:

1) wdrożenie – poprzez sieć OWR – programu edukacji ekonomicznej „Wybierz Przyszłość”;

2) upowszechnienie ekonomii społecznej wśród rodzin – klientów OPS.

Wspieranie działań w systemie pieczy zastępczej

Zadania:

1) powołanie i wsparcie działalności Regionalnego Forum Koordynacji Pieczy Zastępczej;

2) organizacja regionalnej konferencji „5 lat systemu pieczy zastępczej – doświadczenia i wyzwania”;

3) powołanie Regionalnego Ośrodka Opiekuńczo – Terapeutycznego.

Wojewódzki Program Przeciwdziałania Uzależnieniom na lata 2018-2022

Wojewódzki Program Przeciwdziałania Uzależnieniom jest rozszerzeniem tematyki uzależnień zawartej w Wojewódzkim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a także łączy w sobie dokumenty programowe określone w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w ustawie o przeciwdziałaniu

narkomanii i ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz ustawie o zatrudnieniu socjalnym.

Celem głównym programu jest: „Ograniczenie problemów społecznych i zdrowotnych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi”.

Cel główny wojewódzkiego programu realizowany będzie za pomocą sześciu celów operacyjnych. Program będzie uwzględniał następujące strategie profilaktyczne: informacyjną (która ma za zadanie dostarczenie właściwych informacji na temat skutków zachowań ryzykownych i umożliwienie dokonywania racjonalnych wyborów), edukacyjną (która ma pomóc w rozwijaniu ważnych umiejętności psychospołecznych i interpersonalnych) oraz interwencyjną (wsparcie osób zagrożonych uzależnieniem i uzależnionych oraz pomoc ich rodzinom – w sytuacjach dla nich trudnych i kryzysowych) oraz działania medyczne, redukcję szkód, a także reintegrację społeczną..

Strategia Rozwoju Powiatu Świdwińskiego na lata 2014-2022 z perspektywą na lata 2023-2027

Przyjęta misja dla powiatu świdwińskiego na najbliższe lata to: „Społeczność powiatu świdwińskiego buduje swój rozwój w oparciu o przedsiębiorczość, aktywność obywatelską i zaufanie. Misją powiatu świdwińskiego jest stworzenie lepszych warunków życia mieszkańców poprzez poprawę sytuacji materialnej, podniesienie poziomu oświaty i ochrony zdrowia, poprawę stanu technicznego infrastruktury komunikacyjnej oraz zapewnienie odpowiedniej dostępności transportu publicznego, a także zapewnienie bezpieczeństwa publicznego i ograniczanie negatywnych zjawisk wykluczenia społecznego. Wypełniając swoją misję samorząd powiatowy kieruje się zasadami partnerstwa i współpracy, dążąc jednocześnie do zaspokajania potrzeb lokalnej społeczności”.

Aby osiągnąć poszczególne cele, w powiatowej strategii wyznaczono obszary strategiczne, a także konkretne działania zmierzające do osiągnięcia oczekiwanych efektów. Na szczególną uwagę i omówienie zasługuje obszar strategiczny 3 – *Pomoc społeczna, ochrona zdrowia i lecznictwo uzdrowiskowe*. W tym obszarze wyznaczono dwa cele strategiczne:

- 1) Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu;
- 2) Świadczenie wysokiej jakości usług z zakresu ochrony zdrowia i lecznictwa uzdrowiskowego.

Powyższe cele będą osiągane poprzez działania w zakresie poszczególnych celów operacyjnych:

- 1) Aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym osób niepełnosprawnych (wspieranie aktywnej integracji);
- 2) Dostosowanie infrastruktury i oferty w zakresie pomocy społecznej do zachodzących zmian demograficznych;
- 3) Ograniczenie negatywnego oddziaływania społecznego obszarów zdegradowanych oraz problemowych;
- 4) Integracja społeczna oraz proaktywna polityka prorodzinna;
- 5) Poprawa dostępu do wysokiej jakości usług ochrony zdrowia i profilaktyki zdrowotnej.

Strategia Rozwoju Gminy Rąbino na lata 2014-2022 z perspektywą na lata 2023-2027.

Strategia Rozwoju Gminy Rąbino na lata 2014-2022 z perspektywą na lata 2023 – 2027 kładzie nacisk na zrównoważony rozwój Gminy (bazujący na zintegrowaniu polityki środowiskowej, gospodarczej, przestrzennej i społeczno-kulturowej) w efekcie prowadzący do poprawy jakości życia mieszkańców. Jej konstrukcję oparto na partycypacyjno-eksperymentalnym modelu budowy planów strategicznych jednostek samorządu terytorialnego, w pełni oddającym oczekiwania krajowych oraz unijnych instytucji wspomagających rozwój terytorialny w Polsce. W strategii określono misję gminy: „Rąbino to gmina przyszłości, przyjazna mieszkańcom, dbająca o umocnienie solidarności i więzów międzyludzkich, oraz o poprawę stanu zdrowia, oświaty oraz bezpieczeństwa socjalnego i publicznego.

Rąbino to gmina dbająca o wzrost innowacyjności i konkurencyjności lokalnej gospodarki, małych i średnich przedsiębiorstw w tym w szczególności wyspecjalizowanych gospodarstw rolnych.

Rąbino to gmina dbająca o rozwój kultury oferty rekreacyjno-sportowej. Gmina wykorzystująca walory krajobrazowe terenu w kierunku świadczenia usług rekreacyjnych i turystycznych”.

Sformułowana w ten sposób misja Gminy Rąbino zwraca uwagę na wartości, jakimi powinni kierować się jego mieszkańcy oraz władze samorządowe. Kluczowymi wartościami, obok przedsiębiorczości i aktywności obywatelskiej, jest zaufanie społeczne i nastawienie na współpracę. Potrzeba współpracy i podejścia partnerskiego w rozwoju Gminy i wspieraniu inicjatyw społeczności lokalnej wynika nie tylko z konieczności sprostania wyzwaniom, przed którymi stoi obecnie Gmina, ale jest również nieodłącznym elementem budowy zaufania i kapitału społecznego w Gminie.

W opracowanej strategii wyznaczono 4 cele strategiczne, oraz operacyjne:

Cel strategiczny I:

Innowacyjna i efektywna wielosektorowa gospodarka oparta na nowoczesnym rolnictwie oraz gospodarce leśnej.

Cele operacyjne:

1. Rozwój i wzrost konkurencyjności mikro, małych i średnich przedsiębiorstw.
2. Przyciąganie inwestorów zewnętrznych reprezentujących branże gospodarcze zgodne z przyjętymi kierunkami rozwoju gminy o nieinwazyjnym charakterze przestrzennym, respektujących zasady ochrony środowiska.
3. Rozwój wysoko wyspecjalizowanego rolnictwa oraz przemysłu drzewnego.
4. Efektywny systemu promocji gospodarczej i inwestycyjnej.

Cel strategiczny 2:

Otwarty, kreatywny i konkurencyjny kapitał ludzki.

Cele operacyjne:

1. Rozwiązywanie problemów społecznych i stymulowanie aktywności zawodowej sprzyjającej włączeniu społecznemu.
2. Podniesienie poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych społeczności.

Cel strategiczny 3:

Stworzenie atrakcyjnej oferty turystycznej, agroturystycznej i ekoturystycznej gminy w oparciu o zasoby przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz innowacyjne ich wykorzystanie.

Cele operacyjne

1. Rozwój zintegrowanych form turystyki w oparciu o lokalne walory i istniejącą infrastrukturę turystyczną.
2. Upowszechnienie dostępu do informacji o gminie – informacja i promocja.
3. Zwiększenie uczestnictwa mieszkańców w korzystaniu z usług kultury, sportu i rekreacji.
4. Wzmacnianie istniejących oraz kreowanie nowych czynników atrakcyjności Gminy w tym w zakresie dostępności infrastruktury oraz jakości oferty kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej.
5. Ochrona różnorodności biologicznej.

Cel strategiczny 4:

Zintegrowana i nowoczesna infrastruktura techniczna oraz komunikacyjna.

Cele operacyjne

1. Rozwój infrastruktury drogowej oraz towarzyszącej.
2. Uzyskanie spójności terytorialnej w tym w zakresie komunikacji publicznej.

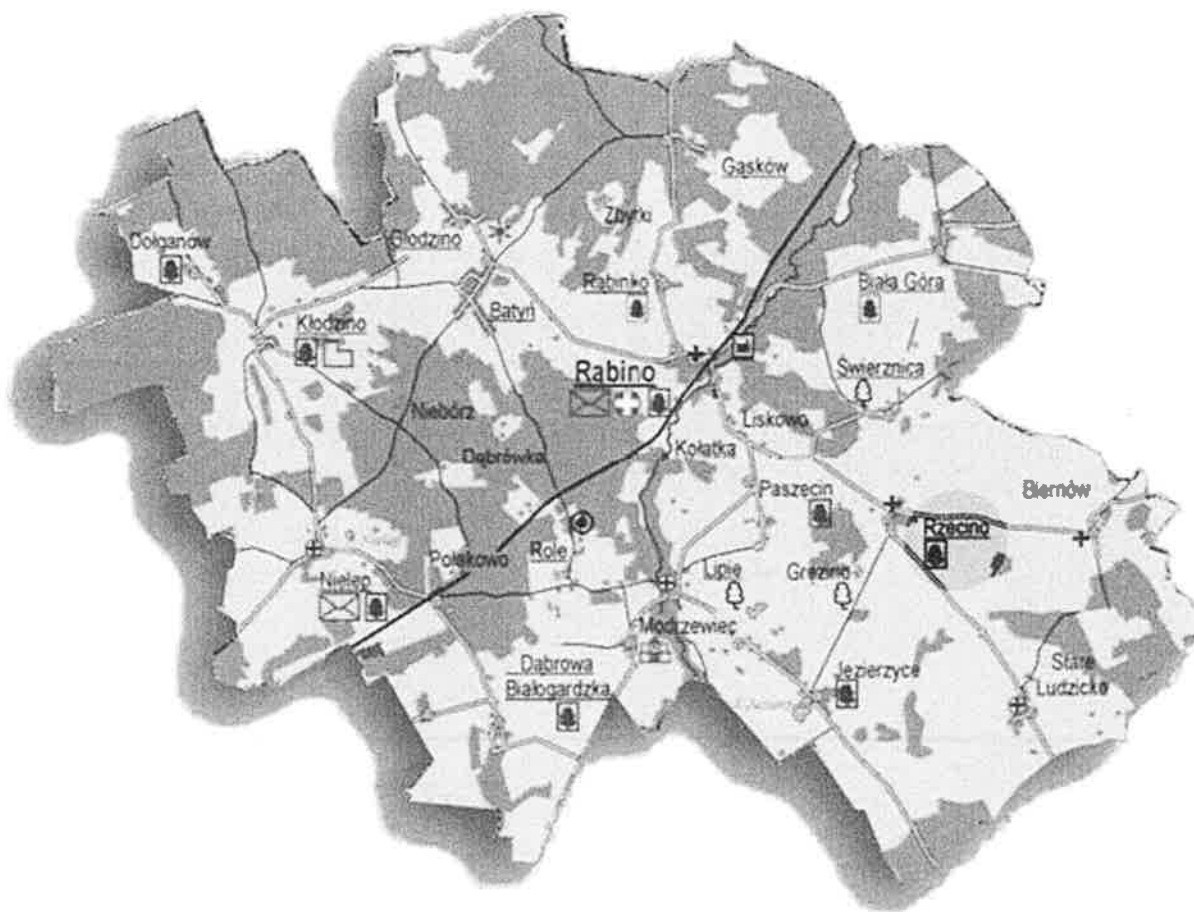
3. Dalsza rozbudowa systemów wodno-kanalizacyjnych oraz ich systematyczna modernizacja.
4. Rozwój infrastruktury i technologii informacyjno- komunikacyjnych.
5. Podniesienie poziomu świadomości ekologicznej społeczeństwa.
6. Rozbudowa infrastruktury technicznej poprawiającej konkurencyjność i niskoemisyjność lokalnej gospodarki (OZE).

II. CZĘŚĆ ANALITYCZNO – DIAGNOSTYCZA

1. CHARAKTERYSTYKA GMINY

Gmina Rąbino (rys. 1) jest gminą wiejską położoną w województwie zachodniopomorskim, w powiecie świdwińskim. Od strony południowo-zachodniej graniczy z Gminą Świdwin, od zachodu z Gminą Sławoborze. Granicę północną wyznacza Białogard (powiat białogardzki). Natomiast na wschodzie i południowym wschodzie graniczy z Gminą Połczyn-Zdrój.

Rys. 1 Mapa gminy Rąbino

Źródło: Strona internetowa: <http://rzecino.w.interia.pl/wioska.htm>,

Siedzibą Gminy jest wieś Rąbino. Sieć osadnicza Gminy obejmuje 27 miejscowości, które składają się na 15 sołectw i 12 miejscowości niesołeckich.

2. DEMOGRAFIA

Z końcem 2022 roku Gmina Rąbino liczyła 3410 mieszkańców, w tym 615 osób do 18 roku życia, 899 kobiet w wieku produkcyjnym, 1207 mężczyzn w wieku produkcyjnym oraz 689 osób w wieku poprodukcyjnym. Aż 20,20% mieszkańców gminy stanowią osoby w wieku poprodukcyjnym, wraz ze zmniejszającą się liczbą mieszkańców wskaźnik ten wzrasta z roku na rok.

Spółeczeństwo gminy stanowi istotny czynnik warunkujący możliwości i potrzeby rozwoju lokalnego, co wynika z rozstrzygania przez nie o kształcie ustroju i systemu gospodarczego oraz o charakterze i składach organów władzy samorządowej, która z kolei decyduje o kierunku strategii rozwoju. Z tego względu ocena sytuacji demograficznej jest jednym z czynników określających kierunki rozwoju gminy. Przedmiotem analizy sytuacji demograficznej będą: płeć, migracje, struktura wiekowa oraz przyrost naturalny.

Konfiguracja wybranych składników wywierać będzie wpływ na przyszłą strukturę i dynamikę ludności na danym obszarze.

Liczba stałych i czasowych mieszkańców gminy Rąbino według stanu na dzień 31 grudnia 2022r. na podstawie na prowadzonego przez gminę rejestru mieszkańców kształtowała się następująco:

Tabela 1. Ludność gminy Rąbino

Miejscowość	Liczba osób zameldowanych na pobyt stały i czasowy	Pobyt stały	Pobyt czasowy
Batyń	208	197	11
Biała Góra	126	123	3
Biernów	100	100	0
Dąbrowa Białogardzka	204	204	0
Dąbrówka	7	7	0
Dolganów	26	26	0
Gąsków	51	50	1
Głodzino	96	95	1
Grężino	23	23	0
Jezierzyce	156	154	2
Kłodzino	111	111	0
Kołatka	9	9	0
Lipie	149	147	2

Liskowo	21	21	0
Modrzewiec	185	183	2
Niebórz	1	1	0
Nielep	330	314	16
Paszęcin	176	165	11
Polakowo	12	12	0
Racimierz	1	1	0
Rąbinko	113	107	6
Rąbino	835	829	6
Role	52	48	4
Rzecino	270	266	4
Stare Ludzicko	134	134	1
Świerznica	81	81	0
Zbytki	2	2	0

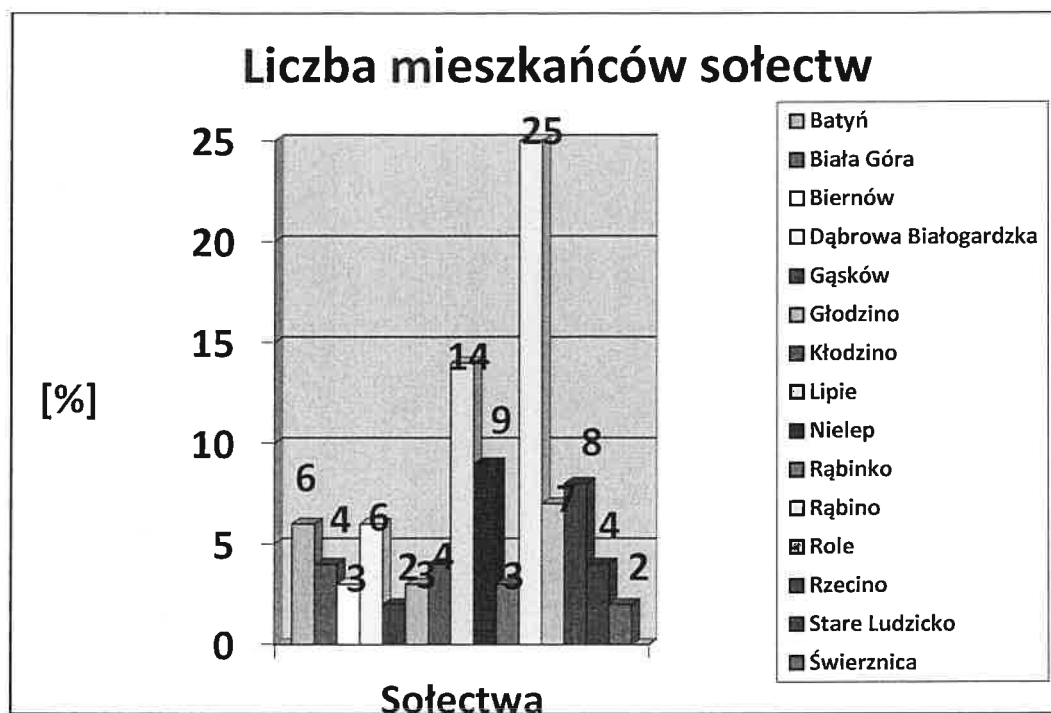
Źródło: UG Rąbino

Tabela 2. Liczba stałych mieszkańców w sołectwach

Sołectwo	Liczba mieszkańców
Batyń	204
Biała Góra	123
Biernów	100
Dąbrowa Białogardzka	204
Gąsków	50
Głodzino	95
Kłodzino	137
Lipie	466
Nielep	327
Rąbinko	109
Rąbino	860
Role	231
Rzecino	289
Stare Ludzicko	134
Świerznica	81

Źródło: UG Rąbino

Wykres 1. Procentowy udział liczby stałych mieszkańców sołectw
w liczbie mieszkańców gminy Rąbino

Źródło: UG Rąbino

Tabela 3. Urodzenia i zgony w gminie Rąbino

Rok	Urodzenia	Zgony	Przyrost naturalny
2017	29	47	-18
2018	20	41	-21
2019	23	56	-33
2020	24	64	-40
2021	29	62	-33
2022	24	58	-34

Źródło: UG Rąbino

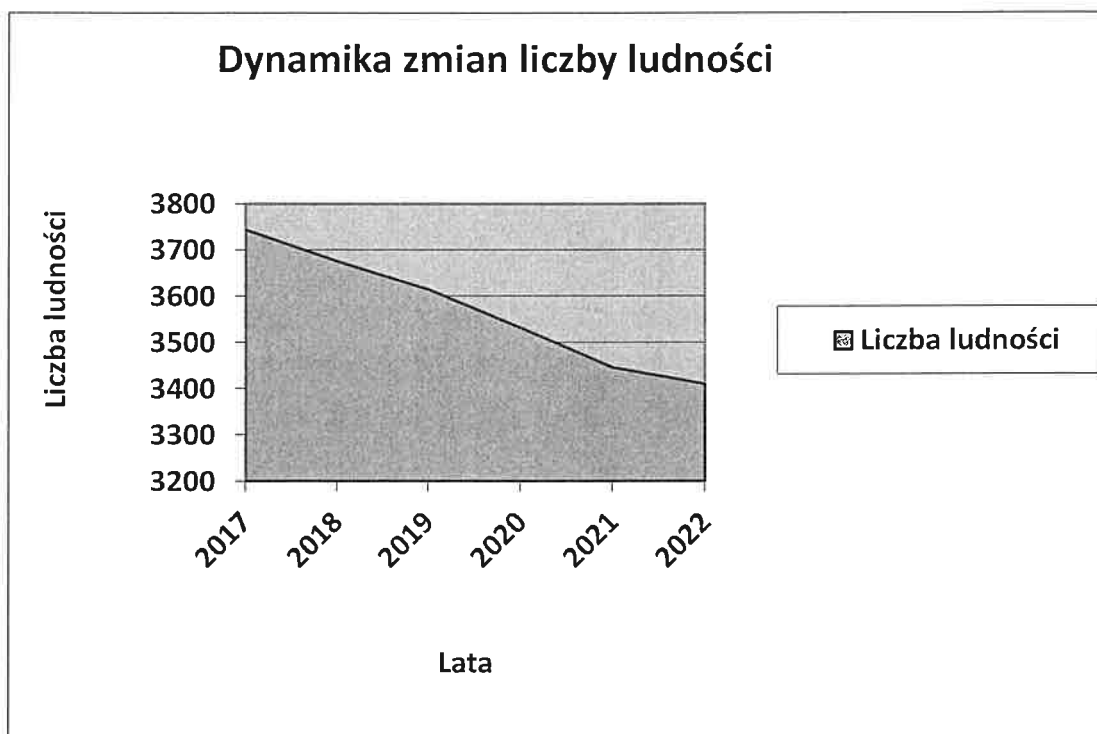
Na podstawie danych zawartych w powyższej tabeli należy stwierdzić, że w ostatnich latach obserwuje znaczny spadek liczby urodzeń oraz wzrost liczby zgonów. W latach 2017-2022 zmniejszyła się również znacznie liczba ludności gminy. Prawdopodobną przyczyną zmian tj. odpływu ludności jest brak miejsc pracy na terenie gminy i brak warunków do rozwoju gospodarczego.

Tabela 4. Liczba stałych mieszkańców według wieku

Rok	0-18 lat	19-60 lat (kobiety)	19-65 lat (mężczyźni)	Powyżej 60 lat i 65 lat	Razem
2017	739	1010	1342	653	3744
2018	692	996	1313	675	3676
2019	671	963	1293	688	3615
2020	645	938	1261	688	3532
2021	635	899	1226	686	3446
2022	615	899	1207	689	3410

Źródło: UG Rąbino

Wykres 2. Dynamika zmian liczby ludności w gminie

Źródło: UG Rąbino

Na podstawie danych zawartych w tabeli nr 4 można stwierdzić, że oprócz znacznego zmniejszenia liczby ludności, przybywa w gminie osób w wieku poprodukcyjnym, społeczeństwo starzeje się. Znaczący spadek liczby ludności nastąpił w 2017 roku i w dalszych latach. Liczba ludności w gminie w latach 2017-2022 zmniejszyła się o 334 osoby.

3. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Stan infrastruktury technicznej w Gminie Rąbino można określić jako dobry. Sieci wodociągowe i kanalizacyjne zostały wymienione i zmodernizowane w latach 2009-2011. Sieć wodociągowa zaopatruje w wodę 99% mieszkańców, natomiast sieć kanalizacyjna obejmuje 88% .

Gmina nie realizuje we własnym zakresie usługi dostawy c.o. i c. w., nie dysponuje siecią ciepłowniczą. Zapotrzebowanie na ciepło na terenie gminy Rąbino pokrywane jest z indywidualnych pieców i instalacji grzewczych oraz osiedlowych kotłowni. Z instalacji gazowej korzysta jedynie 4,7 % ogółu ludności gminy.

Tabela 5. Infrastruktura techniczna w gminie w 2022 roku

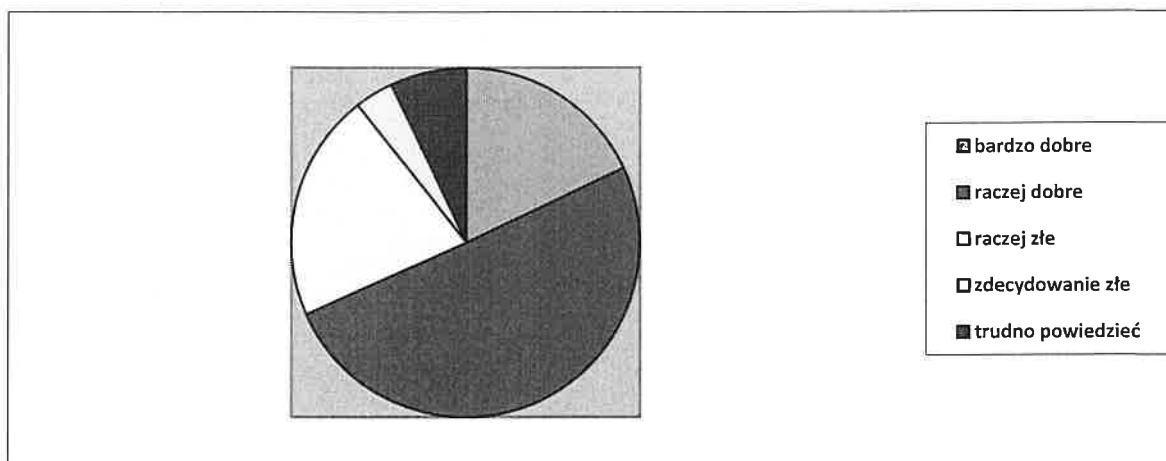
sieć wodociągowa	
długość sieci wodociągowej (w km)	100,7
% ludności korzystającej z sieci wodociągowej	99
sieć kanalizacyjna	
długość sieci kanalizacyjnej (w km)	60,3
% ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej	88
sieć drogowa	
długość dróg publicznych w gminie (w km)	78
w tym długość dróg gminnych (w km)	7

Źródło: dane UG Rąbino

4. ZASOBY I WARUNKI MIESZKANIOWE

Według stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku w zasobach Gminy Rąbino znajdowało się 30 lokali mieszkalnych. Niżej przedstawiono odpowiedzi mieszkańców gminy na pytanie: Jak Pan/i ocenia warunki życia w gminie pod względem warunków mieszkaniowych?

Wykres 3. Warunki mieszkaniowe w Gminie Rąbino – w opinii mieszkańców

Źródło: wyniki badań przeprowadzonych na potrzeby Strategii Rozwoju Gminy Rąbino

Warunki mieszkaniowe w gminie zostały ocenione przez respondentów w 56,94% jako raczej dobre oraz w 6,94% jako bardzo dobre. Negatywnie wypowiedziało się 27,78% ankietowanych. Wyniki wskazują, że warunki mieszkaniowe w większości spełniają wymagania dużej części mieszkańców.

5. KOMUNIKACJA I TRANSPORT

Przez teren Gminy nie przebiegają drogi o znaczeniu krajowym i wojewódzkim. Drogi o znaczeniu ponadlokalnym prowadzą tylko przez obrzeża gminy. Droga wojewódzka nr 162 Płoty -Świdwin -Buślary jest oddalona od Rąbina o 12 km na południe, łączy wieś Sławę (Gmina Świdwin) ze Świdwinem i wsią Nowe Ludzicko. Droga nr 163 Kołobrzeg - Białogard-Połczyn -Zdrój, oddalona od Rąbina na wschód o 11 km, łączy wieś Biernów z Połczynem-Zdrojem i Białogardem. Odległość od Rąbina do stolicy powiatu, Świdwina wynosi 20 km. Na terenie gminy czynne są 2 stacje kolejowe: w Rąbinie oraz w Nielepie.

6. GOSPODARKA

Sytuacja gospodarcza regionu w znaczny sposób wpływa na poziom życia jego mieszkańców. Rąbino to gmina typowo rolnicza, użytki rolne stanowią 56% powierzchni gminy, natomiast lasy zajmują 40% powierzchni.

W gminie Rąbino w 2022 roku funkcjonowało 529 gospodarstw rolnych o powierzchni do 1 ha oraz 344 gospodarstw rolnych powyżej 1 ha, w tym:

Tabela 6. Gospodarstwa rolne

I.p.	Powierzchnia gospodarstw	Ilość gospodarstw
1.	1- 2 ha	90

2.	2,01- 5 ha	80
3.	5,01 – 10 ha	49
4.	10,01- 15 ha	26
5	Powyżej 15 ha	99

Źródło: UG Rąbino

Ponadto w gminie prowadzonych było 17 gospodarstw rolnych w formie spółek handlowych.

Zgodnie z Centralną Ewidencją i Informacją o Działalności Gospodarczej (CEIDG), według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. ilość podmiotów gospodarczych, które mają główne miejsce prowadzenia działalności w gminie Rąbino obejmowała 677 pozycji, z czego status „aktywny” posiadały 201 podmioty, status „wykreślony” posiadały 370 podmioty, status „zawieszony” posiadało 93 podmiotów, status „nie rozpoczęto działalności” posiadało 11 podmiotów, a liczba prowadzonych działalności w formie spółki cywilnej obejmowała 2 pozycje.

Podmioty gospodarcze funkcjonujące na terenie gminy to przede wszystkim jednoosobowe podmioty gospodarcze. Główne branże to: roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków, sprzedaż detaliczna, konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych, obróbka mechaniczna elementów metalowych, usługi leśne

7. EDUKACJA I KULTURA

7.1. Sieć szkolno-przedszkolna w gminie Rąbino w 2022 r.:

- **Zespół Szkolno - Przedszkolny w Rąbinie**
 - Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza,
 - Gminne Przedszkole
- **Szkoła Podstawowa w Nielepie.**

7.2. Ilość uczniów w poszczególnych szkołach.

1) Szkoła Podstawowa w Nielepie - 18 uczniów:

- Klasa I - 9
- Klasa II - 4
- Klasa III - 5

Oddział przedszkolny – 21 uczniów:

- 3-5 latki - 8
- 6 latki - 13

2) Zespół Szkolno-Przedszkolny w Rąbinie:

1. Szkoła Podstawowa – 187 uczniów:

Klasy:

• I	-	22
• II	-	22
• III	-	19
• IV	-	22
• V	-	25
• VI	-	27
• VII	-	20
• VIII (2 oddziały)	-	30

2. Przedszkole – 53 uczniów:

• 3-4 latki	-	15
• 5 latki	-	14
• 6 latki	-	24

Gmina Rąbino realizuje zadania oświatowe wynikające z prawa oświatowego i rozporządzeń wykonawczych poprzez zabezpieczenie działalności przedszkoli, szkół podstawowych, a także zapewnia dostępność do edukacji dla uczniów niepełnosprawnych, finansując dowóz uczniów niepełnosprawnych do szkół poza terenem gminy. Zadania oświatowe realizowane są przy pomocy środków otrzymywanych z budżetu państwa - subwencji oświatowej oraz z budżetu gminy. W gminie Rąbino znajdują się dwie szkoły zabezpieczające realizację obowiązku kształcenia dzieci i młodzieży: Zespół Szkolno-Przedszkolny w Rąbinie oraz Szkoła Podstawowa z Oddziałami Przedszkolnymi w Nielepie.

Zadania związane z kulturą na terenie gminy Rąbino, realizuje Ośrodek Kultury i Biblioteka w Rąbinie, które realizują zadania wynikające ze statutu jednostki oraz z kalendarza imprez.

8. SPORT, REKREACJA I TURYSTYKA

Propagowany w dzisiejszych czasach zdrowy styl życia obejmuje m.in. właściwe odżywianie, aktywny wypoczynek, w tym uprawianie różnorodnych dyscyplin sportowych. Aktywność fizyczna przyczynia się nie tylko do poprawy ogólnej kondycji organizmu, ale ma także wpływ na takie sfery jak: relacje z innymi ludźmi, postawę, określenie ogólnego szczęścia.

Na terenie gminy Rąbino działalność sportową prowadzi Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „WICHER” Rąbino.

W Gminie znajduje się następująca baza sportowo-rekreacyjna:

- zespół boisk „ORLIK” w Rąbinie,
- boisko do piłki nożnej – Stadion w Rąbinie,
- boisko wielofunkcyjne przy Zespole Szkół w Rąbinie o sztucznej nawierzchni,
- boisko do piłki ręcznej i koszykówki przy Zespole Szkół w Rąbinie o sztucznej nawierzchni,
- hala sportowa w Zespole Szkół w Rąbinie,
- boisko trawiaste przy Szkole Podstawowej w Nielepie,
- sala gimnastyczna w Szkole Podstawowej w Nielepie,
- 18 placów zabaw w miejscowościach Batyń, Gąsków, Biała Góra, Głodzino, Nielepszt. 2, Rąbinko, Świerznica, Lipie, Kłodzino, Rzecino, Jezierzycze, Dąbrowa Białogardzka, Stare Ludzicko, Biernów, Paszęcina, Rąbino, Modrzewiec plac zabaw przy Zespole Szkół w Rąbinie,
- 8 altan rekreacyjnych w miejscowościach Biernów, Kłodzino, Rąbino, Dąbrowa Białogardzka, Głodzino, Biała Góra, Nielep, Batyń, Rąbinko,
- siłownia plenerowa przy Pałacu w Rąbinie i przy Orliku w Rąbinie oraz strefa rekreacyjna w Paszęcinie.

9. OCHRONA ZDROWIA

Zadania służby zdrowia w dziedzinie lecznictwa na terenie gminy realizuje Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej AL-MED położony w miejscowości Rąbino, który zapewnia pomoc w zakresie podstawowej opieki medycznej. Jest tu lekarz rodzinny oraz pielęgniarki (szkolna, środowiskowa, środowiskowo-położna). Raz w tygodniu świadczone są usługi w zakresie pobierania materiału do badań: mocz, krew. Ponadto mieszkańcy gminy korzystają z porad lekarzy specjalistów głównie w sąsiadujących gminach – Połczyn Zdrój, Świdwin, Białogard oraz mają dostęp do zamkniętej opieki zdrowotnej w Powiatowym Szpitalu w Połczynie Zdroju. W gminie działa również punkt apteczny.

10. PROBLEMY UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY W RODZINIE

Alkoholizm, narkomania i przemoc w rodzinie należą do najważniejszych problemów społecznych, gdyż zjawiska te powodują szkody we wszystkich sferach życia człowieka i ma istotny wpływ na poczucie bezpieczeństwa społecznego.

Ze 101 rodzin korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rabinie w 2022 r. - 7 rodzin ubiegających się o pomoc swą trudną sytuację życiową tłumaczyło problemem alkoholowym. W roku 2022 prowadzone były konsultacje z terapeutą ds. uzależnień. Odbyły się 22 spotkania z terapeutą ds. uzależnień, podczas których udzielono 61 konsultacji w ramach których prowadzone były rozmowy motywująco edukacyjne dla osób uzależnionych oraz odbyły się zajęcia dla osób współuzależnionych. Konsultacje odbywały się w GOPS w Rabinie 2 razy w miesiącu. Mieszkańcy mogli korzystać z terapii, usług specjalistycznych lokalnych instytucji wspierających procesy wychodzenia z uzależnienia tj: Poradni Uzależnień w Świdwinie, Białogardzie, Połczynie Zdroju, WOTUW w Stanominie.

Prowadzone były również konsultacje z Psychologiem, które głównie miały na celu analizę bieżącej sytuacji osób uzależnionych, współuzależnionych. W roku 2022 łącznie udzielono 64 konsultacji w okresie od lutego do grudnia 2022 r. konsultacje odbywały się raz w miesiącu po 7 godzin.

Najczęściej zgłaszanym problemem było uzależnienie współmałżonka, innego członka rodziny. Osoby te sygnalizowały problemy emocjonalne wynikające ze wspólnego zamieszkiwania z osobą uzależnioną. W mechanizmie błędnego koła uzależnienia pojawiają się wtórne problemy związane z nastrojem, w tym depresja. Konsultacje miały na celu stabilizację obecnej sytuacji oraz motywowanie do zmian i naukę stawiania celów.

Na terenie Gminy Rąbino działa Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która wykonuje swoje działania w oparciu o ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 165 z późn. zm.), ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023r. poz. 172) a także przyjęty Uchwałą NR LIV/286/2023 Rady Gminy Rąbino z dnia 30 stycznia 2023 r. – Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023-2024.

Plan wydatków GKds.RPA w Rabinie w roku 2023 kształtuje się następująco:

w dziale 851 – ochrona zdrowia **59 998,98 zł.** w tym:

85153- zwalczanie narkomanii – **1 800,00 zł.**

85154- przeciwdziałanie alkoholizmowi – **58 198,98 zł.**

Zadania Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rąbinie.

W skład komisji w 2023 r. wchodziły osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, tj: Kierownik GOPS w Rąbinie, Zastępca Wójta Gminy Rąbino, dzielnicowy, oraz kurator zawodowy. Podstawowym zadaniem komisji i głównym celem jest podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zwiększenie zdolności do radzenia sobie z istniejącymi problemami alkoholowymi. Komisja poprzez swoje działania wspiera osoby uzależnione i ich rodziny, kształtuje zdrowy styl życia oraz realizuje określone ustawowo zadania gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

W ramach działalności Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rąbinie w 2022 roku odbyło się 12 posiedzeń komisji. Do Komisji wpłynęło 5 nowych wniosków o objęcie postępowaniem osób nadużywających alkoholu. Dwa wnioski zostały złożone przez Policję, dwa wnioski przez najbliższą rodzinę oraz 1 wniosek złożony przez pracownika socjalnego. Wysłano 36 wezwań na posiedzenia komisji oraz 3 zaproszenia do członków rodzin. Komisja w 2022r. prowadziła postępowanie wobec 10 osób.

Wobec osób zgłoszonych do postępowania podjęto działania:

- z osobami zgłoszonymi przeprowadzono rozmowy interwencyjno- motywujące oraz pogadanki na temat szkodliwości napojów alkoholowych oraz wszelkich zagrożeń związanych z nadmiernym spożywaniem alkoholu ,
- wszystkim osobom zgłaszającym się na posiedzenie komisji przekazano informacje o instytucjach pomocowych w zakresie uzależnienia alkoholowego działających na terenie powiatu świdwińskiego;

w przypadkach, gdzie dochodziło do zaniedbań wobec rodziny - przeprowadzono rozmowy wychowawcze na temat poprawnego funkcjonowania rodziny.

Mieszkańcy Gminy Rąbino mogli skorzystać również w razie potrzeby z pomocy prawnika, który przyjmował interesantów 1 raz w tygodniu w budynku Urzędu Gminy.

Prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

- W Nielepie od października 2022 r. funkcjonuje placówka wsparcia dziennego „Chochliki” o charakterze podwórkowym, zajęcia odbywają się 2 razy w tygodniu przez dwie 2 godziny lekcyjne.

- Dofinansowano drobne podarunki dla dzieci z Placówki Wsparcia Dziennego w Nielepie z okazji Mikołajek wraz z rozdaniem ulotek dostosowanych dla dzieci z zakresu uzależnień i przeprowadzono rozmowy informacyjne na temat uzależnień.
- Sfinansowano program „Przyjaciele Zippiego” dla szkół z terenu Gminy Rąbino. Jest to rekomendowany międzynarodowy program promocji zdrowia psychicznego, który kształtuje i rozwija umiejętności psychospołeczne u małych dzieci w wieku 5-8 lat. Uczy różnych sposobów radzenia sobie z trudnościami i wykorzystywania nabytych umiejętności w codziennym życiu oraz doskonali relacje dzieci z innymi ludźmi. Nie koncentruje się on na dzieciach z konkretnymi problemami czy trudnościami, ale promuje zdrowie emocjonalne wszystkich małych dzieci.
- Dofinansowano materiały do programu „Unplugged”, do którego przystąpiły szkoły w Rąbinie. Program ma na celu ograniczanie inicjacji używania substancji psychoaktywnych. Cykl 24 spotkań, realizowanych przez nauczyciela, wychowawcę w najstarszych grupach przedszkolnych oraz w pierwszych klasach szkół podstawowych, w oparciu o bardzo starannie opracowane materiały.
- W Szkole Podstawowej w Nielepie odbyło się przedstawienie profilaktyczne Teatru „Kurtyna” z Krakowa.
- W szkołach prowadzone były zajęcia profilaktyczne z wychowawcami oraz pedagogiem szkolnym.
- W szkołach odbyły się warsztaty profilaktyczne dla uczniów w Zespole Przedszkolno – Szkolnym w Rąbinie warsztaty dla nauczycieli.
- W ramach Gminnego programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomani w 2022 roku Gmina Rąbino przystąpiła do 3 kampanii ogólnopolskich na rzecz zdrowia i bezpieczeństwa: „Postaw na Rodzinę”, Reaguj na przemoc” oraz „Stop uzależnieniom behawioralnym”.

Na realizację zadań programowych GKds.RPA w Rąbinie w roku 2022 dysponowała łącznym budżetem w kwocie 59.086,58 zł, z czego z przeznaczeniem na przeciwdziałanie alkoholizmowi 57 286,58zł. oraz zwalczanie narkomanii 1.800,00 zł.

W 2022 r. wydatkowano na przeciwdziałanie alkoholizmowi 57 286,58 zł.:

§ 4010 wynagrodzenie osobowe (asystent rodziny)	16 274,34 zł.
§ 4110 składki na bezp. społeczne	3 317,68 zł.
§ 4120 składka na Fundusz Pracy	472,04 zł.
§ 4170 wynagrodzenie bezosobowe	16 300,00 zł.

§ 3030 różne wydatki na rzecz osób fizycznych	241,00 zł.
§ 4210 zakup materiałów i wyposażenia, upominki na mikołajki PWD	12 466,57 zł.
§ 4300 zakup usług pozostałych	7 633,21 zł.
§ 4610 koszty postępowania sądowego	200,00 zł.
§ 4700 szkolenie pracowników	7 633,21 zł.

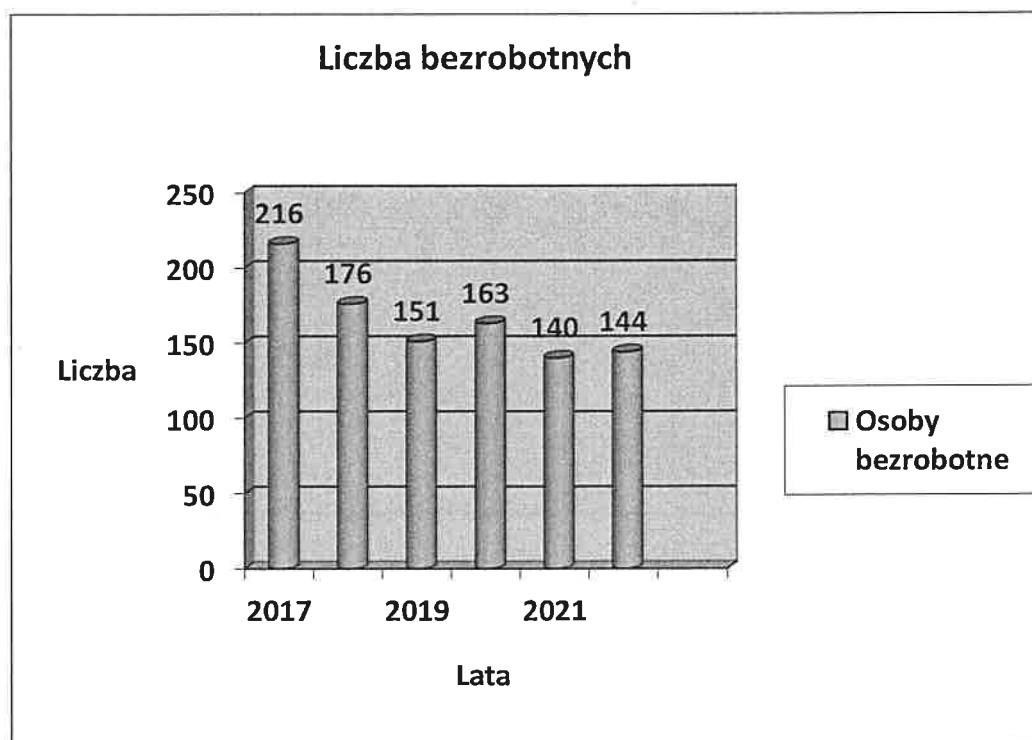
Na działania związane z przeciwdziałaniem narkomani w 2022r. wydatkowano kwotę 1800,00 zł.

§ 4210 zakup materiałów i wyposażenia	1 800,00zł.
---------------------------------------	-------------

11. BEZROBOCIE

Bezrobocie w gminie Rąbino w latach 2017-2021 systematycznie malało. W 2022 roku nastąpił niewielki wzrost. Związane jest to z ogólnym spadkiem bezrobocia w Polsce i zwiększoną liczbą osób, które wyjeżdżają do pracy poza teren gminy Rąbino.

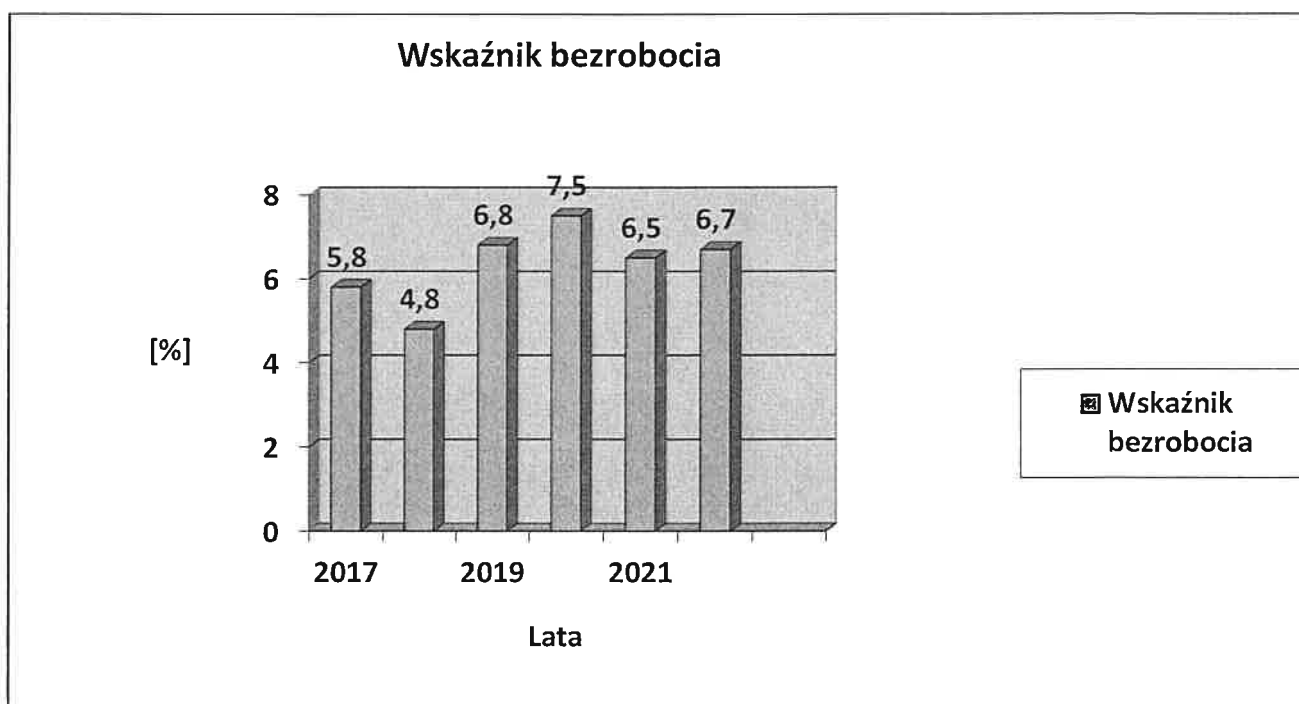
**Wykres 4. Liczba osób bezrobotnych
w gminie Rąbino w latach 2017-2022**

Źródło: PUP Świdwin

Na podstawie powyższego wykresu można stwierdzić, że na przestrzeni pięciu ostatnich lat liczba osób bezrobotnych w gminie Rąbino zmniejszała się corocznie, aż do 2020 roku. Bowiem w 2020 roku ilość osób bezrobotnych wzrosła o 12 osób w stosunku do 2019 roku. Najprawdopodobniejszą przyczyną wzrostu bezrobocia był kryzys spowodowany światową epidemią COVID-19. Jednak w 2021 roku znowu nastąpił spadek liczby osób bezrobotnych, w porównaniu do 2020 roku liczba osób bezrobotnych zmniejszyła się o 23 osoby, w 2022 roku nastąpił niewielki wzrost.

Wykres 5. Wskaźnik bezrobocia w gminie Rąbino w latach 2017-2022

Źródło: PUP Świdwin

Wskaźnik bezrobocia to stosunek liczby bezrobotnych do liczby ludności w wieku produkcyjnym w gminie.

Na podstawie powyższego wykresu można stwierdzić, że wskaźnik ten z roku na rok ulegał zmniejszeniu. Jednak w 2019 roku nastąpił wzrost tego wskaźnika, pomimo zmniejszającej się liczby osób bezrobotnych. Spowodowane jest to zmniejszeniem się liczby osób w wieku produkcyjnym. Kolejny wzrost zaobserwowany został w 2020 roku, co zgadzało się również ze zwiększeniem się liczby osób bezrobotnych, spowodowanym najprawdopodobniej światową epidemią COVID-19. Jednak w 2021 roku nastąpiło zmniejszenie tego wskaźnika, co zgadza się ze zmniejszeniem się liczby osób bezrobotnych w stosunku do 2020 roku. Natomiast w 2022 roku nastąpił niewielki wzrost.

12. SYTUACJA OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Niepełnosprawność to słabość, ograniczenie psychofizyczne uniemożliwiające pełnie fizycznego, psychicznego i duchowego funkcjonowania. Powoduje upośledzenie wszystkich do pewnego stopnia, obszarów życia człowieka. Zakres konsekwencji zależy od rodzaju niepełnosprawności, stopnia uszkodzenia danego narządu i wieku osoby niepełnosprawnej.

Przyjmuje się, że w procesie przystosowania do życia z niepełnosprawnością istotną rolę odgrywają czynniki psychologiczne i społeczne.

Długotrwałe np. zablokowanie potrzeb, zwłaszcza potrzeby bezpieczeństwa, niezależności, poczucia własnej wartości, samorealizacji, wyzwała stany stresowe, frustracyjne i lęki. Jest to dysfunkcja niezależna od woli człowieka powodująca trudności w porozumiewaniu się ze społeczeństwem, a co za tym idzie izolację, kompleksy, strach przez nowościami np. technicznymi znacznie ułatwiający życie i kontakt z otoczeniem. Osoby niepełnosprawne przeważnie nie mają pracy, czyli nie funkcjonują w społeczeństwie, czują się niepotrzebne i odrzucone, nie mają stałych dochodów i żyją na granicy ubóstwa.

Niepełnosprawność jest jednym z powodów udzielania pomocy społecznej. Według informacji Ośrodka Pomocy Społecznej w Rąbinie, z tytułu niepełnosprawności w roku 2021 przyznano świadczenia dla 37 osób, w 2022 roku dla 38 osób.

Polityka wobec osób starszych określana jest jako polityka realizacji interesów osób starszych. Dotyczy potrzeb i warunków bytu ludzi starszych i ma na celu te działania, które w sposób planowy i celowy mają wpłynąć na poprawę sytuacji życiowej starszych ludzi. Służy temu system świadczeń związanych z zabezpieczeniem społecznym. Polityka społeczna zakłada działania na rzecz praw tej kategorii ludzi. Dotyczy to oświaty, kultury, ochrony zdrowia, organizacji czasu wolnego, ochrony pracy ludzi starszych, pomocy obłożnie chorym, pracy socjalnej z osobami starszymi, kształtowania odpowiednich warunków mieszkaniowych, pomocy instytucjonalnej oraz warunków materialnych seniorów.

Polityka społeczna uwzględniając prawa człowieka starszego uwzględniać powinna przede wszystkim jego godność. Stosunek do człowieka starszego jest miarą humanistycznych stosunków w społeczeństwie. Na terenie Gminy Rąbino na koniec 2022 roku mieszkało 689 mieszkańców w wieku poprodukcyjnym. Działania skierowane dla seniorów to:

1. udzielano przez GOPS pomocy finansowej i rzeczowej osobom starszym głównie w formach dofinansowania pobytów w DPS, dla 9 osób,
 - ✓ zorganizowano opał na zimę (drewno opałowe z zasobów gminy);

2. organizowano usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla 9 osób w 2021 r. i w 2022 r.;
3. pracownicy socjalni zatrudnieni w GOPS w Rąbinie prowadzą szeroko rozumianą pracę socjalną wobec osób starszych tj. organizują pomoc sąsiedzką, pomagają w wypełnianiu dokumentacji do zakładów leczniczych, hospicjów, organizują pomoc w ustalaniu stopnia niepełnosprawności, bądź renty jak również nawiązują kontakt z rodzinami osób starszych w celu zapewnienia im opieki, pomocy;
4. w świetlicach wiejskich corocznie sołectwa organizują międzypokoleniowe imprezy „Dzień Babci” i „Dzień Dziadka”;
5. w roku 2022 odbyło się spotkanie wigilijne dla osób starszych i samotnych, z uczestnictwem przedstawicieli samorządu, kościoła, osób działających na rzecz społeczności lokalnej. Osoby te mają zorganizowany dojazd z miejscowości ościennych. W roku 2022 w Wigilii brało udział około 100 osób. Odbyło się wspólne śpiewanie kolęd, osoby starsze i samotne otrzymały drobne upominki;
6. Gmina pamięta o sędziwych jubilatach / 85,90,95,100+ latkach/ , którzy otrzymują życzenia oraz kwiaty od przedstawiciela samorządu. Podobne działania prowadzone są w formie odwiedzin małżonków z tytułu długoletniego pożycia – 50 lat, 55 lat;
7. w siedmiu miejscowościach powstały koła gospodyń wiejskich, których członkami są również osoby starsze;
8. w roku 2022 odbyło się spotkanie informacyjne dla seniorów na temat bezpieczeństwa, które prowadził policjant pełniący obowiązki dzielnicowego na terenie Gminy Rąbino. Podczas spotkania zostały wyświetlone filmy „Oszustwo na wnuczka policjanta, bankowca”, „Aktywny i bezpieczny senior” oraz zostały przekazane ulotki informacyjne „Bezpieczny senior” oraz „Seniorze nie daj się oszukać” oraz został poruszony temat „Niechronieni użytkownicy ruchu drogowego” które miało uświadomić jak ważne jest bezpieczeństwo na drodze.

13. BEZDOMNOŚĆ

Termin „bezdomność” – wbrew swej pozornej oczywistości znaczeniowej, nastrocza wiele problemów definicyjnych. Badacze zjawiska bezdomności, a także praktycy rozwiązujący problemy osób bezdomnych, przyjmowali definicję tego pojęcia w zależności od własnych doświadczeń i potrzeb związanych z realizacją konkretnych badań czy projektów.

Bezdomność w ujęciu socjologicznym jest problemem społecznym charakteryzującym się brakiem stałego miejsca zamieszkania, natomiast w ujęciu psychologicznym to kryzysowy

stan egzystencji osoby nie posiadającej faktycznego miejsca zamieszkania, pozbawionej środków niezbędnych by zaspokoić elementarne potrzeby, trwale wykorzenionej ze środowiska i akceptującej swoją rolę społeczną.

Istnieje również definicja prawna zawarta w ustawie o pomocy społecznej. Zgodnie z nią za osobę bezdomną uważa się „osobę niezamieszkującą w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i nie zameldowaną na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności i dowodach osobistych, a także osobą nie zamieszkującą w lokalu mieszkalnym i zameldowaną na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania”.

Zjawisko bezdomności uwarunkowane jest wieloczynnikowo, między innymi poprzez zmniejszoną zdolność do samodzielnego życia i radzenia sobie. Poddania się wymaganiom współczesnego społeczeństwa, niewielką odporność na sytuacje trudne, czy też marginalizację społeczną.

Główne przyczyny bezdomności to:

- przyczyny społeczne – bezrobocie, likwidacja hoteli robotniczych, brak opieki nad wychowankami domów dziecka po ukończeniu 18 roku życia, brak miejsc w domach pomocy społecznej dla osób starszych, rozluźnienie czy rozpad więzi rodzinnych;
- patologie i choroby – alkoholizm, narkomania, prostytutka, przestępczość, znęcanie się nad rodziną;
- uwarunkowania psychologiczne – wybór innego stylu życia;
- regulacje prawne- możliwość eksmisji bez wskazania lokalu socjalnego.

Osoby bezdomne ze względu na ich stan psychofizyczny można podzielić na osoby zdolne do samodzielności życiowej (osoby zdrowe, w wieku produkcyjnym) oraz osoby niezdolne do samodzielności ze względu na wiek, niepełnosprawność, czy długotrwałą chorobę.

Traktując bezdomność jako postawę wobec własnej sytuacji życiowej bezdomnych można podzielić na:

- bezdomni z przymusu (nie pogodzeni ze swoim aktualnym statusem społecznym),
- bezdomni z wyboru (pogodzeni ze swoim aktualnym statusem społecznym).

Bezdomność na terenie Gminy Rąbino jest jedynie zjawiskiem i nie urasta do rangi problemu społecznego. Pomoc osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością z terenu gminy świadczy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rąbinie. Przybiera ona głównie formę wsparcia rzeczowego (odzież, posiłek) oraz schronienia, co przedstawia poniższa tabela.

Tabela 7. Pomoc udzielona osobom bezdomnym w latach 2017-2020

	2019	2020	2021	2022
liczba rodzin	1	1	2	1

Źródło: dane GOPS- opracowanie własne

14. POMOC SPOŁECZNA

Pomoc społeczna, w myśl art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.), jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Zadania pomocy społecznej w gminie realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rąbinie, prowadzący także inne zadania wynikające z odmiennych, aniżeli ustawa o pomocy społecznej, aktów prawnych, do których w szczególności należą: ustawa o świadczeniach rodzinnych i ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawa o powszechnym ubezpieczeniu społecznym, o ochronie zdrowia psychicznego, o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych, ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej.

W zamieszczonej poniżej tabeli zawarto informacje o ilości osób/rodzin korzystających z pomocy społecznej.

Tabela 8. Liczba osób/rodzin korzystających z pomocy społecznej w wybranych zakresach.

Rok	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	Liczba osób pobierających zasiłek stały	Liczba osób korzystających z posiłków
2017	142	29	256
2018	142	25	216
2019	139	24	258
2020	164	24	271
2021	111	22	225
2022	101	19	153

Źródło: GOPS w Rąbinie

Na podstawie danych zawartych w tabeli 11, można zauważyć spadek liczby rodzin/osób korzystających z pomocy społecznej i osób korzystających z posiłków w latach 2017 – 2022. Na zmniejszenie liczby rodzin/osób korzystających z pomocy społecznej mógł

mieć wpływ na spadek bezrobocia, wzrost wynagrodzeń, wprowadzenie świadczenia wychowawczego Rodzina 500+, świadczenia w ramach Programu Dobry Start. Jednak w 2020 roku widać wzrost liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej oraz liczby osób korzystających z posiłków, wpływ na to mogła mieć epidemia COVID-19 i wzrost poziomu bezrobocia, który był nią spowodowany.

Tabela 9. Kwota wypłaconych świadczeń

Rok	Kwota wykorzystana na posiłki i zasiłki celowe [zł]	Świadczenia rodzinne [zł]	Fundusz alimentacyjny [zł]	Składki na ubezpieczenie [zł]
2017	90.000,00	1.567.103,07	133.350,00	93.436,14
2018	99.915,00	1.551.626,72	126.010,00	105.771,33
2019	112.400,00	1.694.137,08	121.200,00	126.117,61
2020	77.672,00	1.836.308,82	133.950,00	153.493,13
2021	90 000,00	1 896 990,46	136 450,00	194 818,44
2022	87 000,00	1 777 434,58	113 367,18	209 311,23

Źródło: GOPS w Rąbinie

Na podstawie danych zawartych w powyższej tabeli należy stwierdzić, że znaczna kwota to świadczenia rodzinne. Kwota wypłacanych rocznie świadczeń utrzymuje się na podobnym poziomie. Na świadczenia te składają: zasiłki rodzinne dla dzieci, dodatki do zasiłków rodzinnych, zasiłki pielęgnacyjne, jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia dziecka, świadczenia pielęgnacyjne, specjalne zasiłki opiekuńcze dla osób opiekujących się niepełnosprawnymi dziećmi lub członkami rodzin. W ostatnich latach obserwujemy spadek świadczeń wypłacanych z Funduszu Alimentacyjnego wzrost nastąpił dopiero w 2020 roku (zmiany systemowe), natomiast kwoty wykorzystywane na wypłatę zasiłków celowych, finansowanie dożywiania lub zakupu posiłków wzrosły w 2019 r. i spadły w 2020 r., a także finansowanie składek na ubezpieczenie społeczne w 2019 r. i 2022 r. wzrosły. Wzrost kwoty na składki na ubezpieczenie społeczne wynika z wprowadzonych rozwiązań systemowych - wzrostu wysokości świadczenia pielęgnacyjnego i specjalnych zasiłków opiekuńczych.

Tabela 10. Kwota wypłaconych świadczeń 500+ i na dobry start

Rok	Świadczenia wychowawczego Rodzina 500+ w zł	Program Dobry Start w zł
2017	2 460 850,50	-
2018	2 284 457,10	121 200,00
2019	2 620 532,71	115 800,00
2020	3 054 358,86	113 400,00
2021	2 973 938,64	0
2022	1 197 694,50	0

Źródło: GOPS w Rąbinie

Różnica w kwotach wypłaconych świadczeń wychowawczych Rodzina 500+ pomiędzy 2022 rokiem, a pozostałymi latami wynika z tego, że w 20 czerwca 2022 r. wypłatę świadczenia wychowawczego przejął ZUS ponadto od 1 lipca 2019 roku świadczenie wychowawcze przysługuje na każde dziecko do ukończenia 18 roku życia, bez względu na dochód osiągany przez rodzinę.

Świadczenia w ramach Programu Dobry Start wprowadzone zostały od 01.09.2018 roku, GOPS wypłacał świadczenie do roku 2020.

15. WSPÓŁPRACA Z INNYMI PODMIOTAMI

Zasobami umożliwiającymi rozwiązywanie problemów społecznych określamy instytucje znajdujące się na terenie gminy lub obejmujące swym zasięgiem działania jej mieszkańców. Są to zarówno jednostki samorządowe, jak i niepubliczne, na przykład organizacje pozarządowe. Instytucje te współpracują ze sobą w obszarze polityki społecznej i rozwiązują dane problemy.

Jednostki samorządowe znajdujące się na terenie gminy

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rąbinie - realizuje zadania wynikające z ustaw: o pomocy społecznej, świadczeniach rodzinnych, wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz koordynuje rozwiązywanie problemów społecznych w gminie. W strukturach GOPS w 2022 r. powstała Placówka Wsparcia Dziennego w Nielepie „Chochliki” o charakterze podwórkowym.
- Dom Pomocy Społecznej w Modrzewcu zaspokajający dla 90 mężczyzn niepełnosprawnych intelektualnie niezbędne potrzeby bytowe, zapewniający całodobową opiekę i pielęgnację.

- Centrum Usług Wspólnych Gminy Rąbino powołane do obsługi ekonomiczno-administracyjnej i finansowo-księgowej Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Rąbinie i Szkoły Podstawowej w Nielepie, organizacji dowozu dzieci do szkół. CUW zajmuje się także zapewnieniem pomocy socjalnej dla uczniów, w tym stypendiami szkolnymi, zasiłkami losowymi, dofinansowaniem klas I-III oraz zaopatrzeniem oddziałów przedszkolnych w podręczniki. Jednostka prowadzi współpracę z dyrektorami szkół oraz z GOPS w zakresie organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży w okresie ferii zimowych i letnich oraz zabiega o fundusze na ten cel. Prowadzi działalność kulturalną i nadzór nad świetlicami wiejskimi.
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Rąbinie.
- Szkoła Podstawowa z oddziałem przedszkolnym w Nielepie.

Organizacje pozarządowe działające na terenie gminy

- 1) „Caritas Parafii” Rąbino, 78-331 Rąbino,
- 2) Ochotnicza Straż Pożarna w Rąbinie,
- 3) Ochotnicza Straż Pożarna w Białej Górze,
- 4) Ochotnicza Straż Pożarna w Batyniu,
- 5) Wspólnota Dzieci Łaski Bożej w Lipiu
- 6) LUKS „Wicher” Rąbino,
- 7) Stowarzyszenie Wspierania Rozwoju Pomorza – Jutrzenka – w Batyniu,
- 8) Stowarzyszenie na rzecz rozwoju sołectw Niemierzyno i Kłodzino „Z tradycją w przyszłość” w Kłodzinie.

16. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT jest jedną z najpopularniejszych technik analitycznych służących porządkowaniu informacji, grupując je w czterech obszarach (mocne strony, słabe strony, szanse i zagrożenia). W przypadku opracowywania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, analiza SWOT stanowi efektywną metodę identyfikacji mocnych i słabych stron lokalnego systemu pomocy społecznej oraz szans i zagrożeń, jakie przed nim stoją. Pozwala oszacować potencjał, jakim dysponuje oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom i oczekiwaniom społeczności lokalnej.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- Gmina jako organizator i sponsor wielu imprez kulturalnych, - Gmina organizuje roboty publiczne i prace społecznie- użyteczne dla osób bezrobotnych, - Samorząd Gminy wspiera organizacje pozarządowe i grupy nieformalne pracujące na rzecz rodziny, dzieci, młodzieży, - istnieją organizacje pozarządowe zajmujące się osobami uzależnionymi, bezdomnymi - dobrze zorganizowana sieć szkół, - stosunkowo dobrze rozwinięta infrastruktura rekreacyjno-sportowa, - dalszy dynamiczny rozwój e administracji i e-usług publicznych , - funkcjonowanie Lokalnej Grupy Działania, - działalność organizacji społecznych (stowarzyszenia, grupy działań) , - wykształcona i kompetentna kadra zatrudniona w polityce społecznej na terenie gminy, - dobra baza lokalowa GOPS, - prowadzenie działań socjalnych z rodziną / socjoterapia, poradnictwo psychologiczne, asystentura/, - dostępność do podstawowej opieki medycznej, - aktywnie działająca GKdsRPA w zakresie profilaktyki oraz Zespół Interdyscyplinarny w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie,	- wysoki poziom bezrobocia – w najbliższym czasie sytuacja w tym zakresie nie ulegnie zmianie, - rosnąca liczba ludności w wieku produkcyjnym, która pozostaje niezagospodarowana na rynku pracy - duża odległość od głównych ośrodków gospodarczych, w tym od miasta wojewódzkiego , - mała ilość zakładów pracy, - mała aktywność zawodowa społeczności lokalnej pozostającej bez pracy , - migracja znacznej części mieszkańców poza granice kraju, zwłaszcza do krajów Unii Europejskiej , - skutki migracji zarobkowej (malejąca funkcja wychowawcza rodziny) , - niedostateczna oferta aktywizacji osób starszych, - przyrost naturalny obserwowany głównie w rodzinach dysfunkcyjnych , - bardzo wysoki odsetek liczby osób korzystających z pomocy społecznej, - pogłębiające się patologie społeczne – narkomania, alkoholizm , - brak na terenie Gminy posterunku policji, - wysoki poziom wykluczenia społecznego w szczególności na obszarach po byłych PGR i występowanie negatywnych zjawisk społecznych (alkoholizm, przemoc w rodzinie) , - ograniczone zasoby mieszkaniowe (mieszkania socjalne i komunalne) przy stale wzrastającej ilości rodzin oczekujących na takie mieszkanie ,
SZANSE	ZAGROŻENIA
- stabilna i przygotowana kadra pracowników pomocy społecznej, - wpływ na zmianę zachowań ofiar i sprawców przemocy w rodzinie dzięki podejmowanym działaniom, - spadająca przestępczość i poprawa bezpieczeństwa w gminie, - zwiększone nakłady finansowe gminy na programy rozwiązywania problemów społecznych,	- niska świadomość społeczna o problematyce uzależnień, - niezadawalająca ilość środków finansowych na funkcjonowanie pomocy społecznej, - negatywne postawy osób długotrwale bezrobotnych, roszczeniowość, - zagrożenia funkcjonowania rodziny /rozpad więzi społecznych i rodzinnych, bezrobocie, przemoc w rodzinie/ - stereotypy w zakresie postrzegania uzależnień,

- prowadzenie pracy socjalnej z rodziną znajdującą się w trudnej sytuacji społecznej, - istnienie współpracy z innymi jednostkami pomocy społecznej, - wdrażane programy profilaktyczne, - wzrost społecznej akceptacji i rozumienie potrzeb mieszkańców, - włączanie się mieszkańców gminy w działania prowadzone na rzecz osób potrzebujących, - wzrost zainteresowania zdrowym stylem życia, - zwiększający się poziom świadomości ekologicznej mieszkańców, - Wzrost mobilności zawodowej mieszkańców, - upowszechnienie aktywnych postaw społecznych wśród osób starszych, - wykorzystanie Funduszy Europejskich na realizację programów społecznych, - zwiększanie się programów wspierających rodzinę,	- istnienie zjawiska nielegalnego zatrudnienia / szarej strefy/, - emigracja zarobkowa młodzieży i osób wykwalifikowanych zawodowo, - występowanie zjawiska wyuczonej bezradności i uzależnienia od pomocy społecznej,
---	--

17. PODSUMOWANIE

Dokonując diagnozy problemów społecznych na terenie gminy korzystano z szeregu możliwości, jakie stwarza funkcjonowanie jednostek organizacyjnych samorządu terytorialnego, jednostek pozarządowych oraz instytucji współdziałających w szeroko rozumianym obszarze polityki społecznej. Wykorzystano dane zastane, którymi dysponuje Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy, placówki oświatowe, Policja, Powiatowy Urząd Pracy i inne, dokonano również analizy SWOT.

Grupami w największym stopniu narażonymi na wykluczenie społeczne, dla których należy zaproponować działania, są osoby bezrobotne, ubogie, niepełnosprawne i długotrwale chorujące oraz osoby w podeszłym wieku. Równie ważne jest także wspieranie rodziny, którą należy wzmocnić tak, by w skuteczniejszy sposób mogła opierać się kryzysom powodowanym przez czynniki i kwestie zewnętrzne takie jak: np. niskie dochody, przemoc, bezrobocie, czy też czynniki wewnętrzne np. problem uzależnień.

W pośredni sposób na funkcjonowanie społeczności lokalnej wpływa również kondycja i działalność organizacji pozarządowych oraz zakres ich współpracy z samorządem lokalnym. Opracowując politykę społeczną na poziomie lokalnym zgodnie z zasadami pomocniczości i partycypacji należy więc wziąć pod uwagę powyższe kwestie i zaproponować odpowiednie działania, aby ich dokuczliwość systematycznie spadała.

III. CZĘŚĆ PROGRAMOWA

1. MISJA, CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE, KIERUNKI DZIAŁAŃ

Misja samorządu, sformułowana w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Rąbino na lata 2014-2022 z perspektywą na lata 2023 - 2027 jest następująca:

„Samorząd Gminy Rąbino wykorzystując potencjał społeczności lokalnej i zasoby materialne, przy współpracy z partnerami społecznymi podejmuje działania zmierzające do rozwiązywania problemów społecznych i zapobiegania ich skutkom, integruje społeczność lokalną i przeciwdziała wykluczeniu społecznemu osób i rodzin”.

Dla realizacji powyższej misji opracowano cele strategiczne i operacyjne oraz wyznaczono kierunki działań.

CEL STRATEGICZNY I

Przeciwdziałanie bezrobociu, ubóstwu oraz zapobieganie ich skutkom.

Cele operacyjne:

- 1. Wspieranie i aktywizowanie zawodowe osób bezrobotnych;**
- 2. Pomoc osobom i rodzinom dotkniętym bezrobociem i znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej i zapewnienie im bezpieczeństwa socjalnego.**

Kierunki działań do celu operacyjnego 1:

1. Podejmowanie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej członków rodzin pozostających bez pracy.
2. Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym i stażach.
3. Prowadzenie pracy socjalnej z osobami bezrobotnymi.
4. Wspieranie osób bezrobotnych poprzez udzielanie pomocy finansowej przez GOPS.
5. Opracowywanie i realizowanie projektów służących aktywizacji osób bezrobotnych, w tym współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2:

1. Udzielanie przez GOPS pomocy finansowej i rzeczowej osobom i rodzinom dotkniętym bezrobociem i znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej / np. dożywianie dzieci w szkołach, organizowanie wypoczynku dzieciom i młodzieży, wyposażenie w podręczniki i pomoce szkolne, dostarczanie żywności.
2. Organizowanie na poziomie lokalnym akcji charytatywnych na rzecz osób ubogich np. zbiórka odzieży używanej, książek, sprzętu gospodarstwa domowego i przekazywanie osobom potrzebującym.
3. Podejmowanie działań wspierających osoby ubogie poprzez podnoszenie ich wartości i budowanie pozytywnej samooceny.
4. Rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób ubogich oraz z Kościołami i związkami wyznaniowymi.
5. Monitorowanie stanu i poziomu bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców gminy.

Czas realizacji działań:

Działania ciągle w latach 2023-2027.

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań:

Wójt, Rada Gminy, Urząd Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe.

Partnerzy w realizacji działań:

Powiatowy Urząd Pracy, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe, instytucje kultury, społeczność lokalna, świetlice wiejskie, Kościoły i związki wyznaniowe, Bank Żywności.

Źródła finansowania działań:

Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, fundusze zewnętrzne w tym z Unii Europejskiej, inne programy, sponsorzy.

Wskaźniki monitoringowe:

- liczba osób otrzymujących żywność,
- ilość żywności przekazana potrzebującym,
- liczba dzieci korzystających z dożywiania w szkołach,
- liczba zasiłków celowych z przeznaczeniem na przygotowanie gorącego posiłku,
- liczba akcji charytatywnych zorganizowanych z myślą o pomocy rodzinom i osobom ubogim,

- liczba klientów pomocy społecznej objętych wsparciem z powodu ubóstwa, bezrobocia,
- liczba osób bezrobotnych w gminie, w tym liczba objętych wsparciem przez PUP,
- liczba opracowanych i realizowanych projektów w zakresie aktywizacji grup zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz liczba osób nimi objętych.

CEL STRATEGICZNY 2:

Wspieranie rodzin, a w szczególności rodzin zagrożonych uzależnieniami

Cele operacyjne:

1. **Wzmacnianie potencjału rodzin, poprawa ich funkcjonowania.**
2. **Pomoc dzieciom i młodzieży w kształceniu i wszechstronnym rozwoju.**
3. **Wspieranie rodzin i osób dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie.**

Kierunki działań do celu operacyjnego 1:

1. Promowanie prawidłowego modelu rodziny oraz edukowanie rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich.
2. Udzielanie pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji ekonomicznej.
3. Wspieranie rodzin dotkniętych bezradnością opiekuńczo wychowawczą oraz prowadzeniem gospodarstwa domowego.
4. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników GOPS w celu zapewnienia skutecznej pomocy rodzinom objętych ich wsparciem.
5. Zintegrowanie działań na rzecz rodziny i dziecka poprzez ścisłą współpracę z innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2:

1. Monitorowanie środowiska uczniów pod kątem zabezpieczenia ich potrzeb przez dom rodzinny.
2. Wsparcie uczniów niepełnosprawnych w dostępie do edukacji / dojazd do szkoły, indywidualne nauczanie.
3. Zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego m.in. poprzez rozszerzenie oferty zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych przy wykorzystaniu zasobów kulturalnych i sportowo- rekreacyjnych gminy.

Kierunki działań do celu operacyjnego 3:

1. Zapewnienie dostępu do pomocy terapeutycznej , psychologicznej, prawnej osobom uzależnionym, dotkniętym przemocą domową.
2. Kontynuowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego.
3. Prowadzenie działań profilaktycznych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych / informacja, edukacja/.
4. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób dotkniętych problemem alkoholowym, przemocą domową.

Czas realizacji działań:

Działania ciągle w latach 2023-2027.

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań:

Wójt, Rada Gminy, Urząd Gminy, GOPS, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, placówki oświatowe, sportowo- rekreacyjne .

Partnerzy w realizacji działania:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna, placówki służby zdrowia, Policja, Prokuratura, Sąd Rejonowy, kuratorzy, organizacje pozarządowe, Kościół, społeczność lokalna.

Źródło finansowania działań:

Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, fundusze zewnętrzne w tym z Unii Europejskiej, inne programy, sponsorzy.

Wskaźniki monitoringowe:

- liczba rodzin objętych pracą socjalną, wsparciem asystenta rodziny,
- liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych, wychowawczych, rodzicielskich,
- liczba osób i rodzin objętych poradnictwem specjalistycznym oraz liczba porad,
- liczba osób objętych pomocą terapeutyczną,
- liczba szkoleń , osób objętych szkoleniami,
- liczba rodzin objętych wsparciem psychologicznym oraz z systemu pomocy społecznej z powodu uzależnień, przemocy domowej,
- liczba interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy,
- liczba osób objętych działaniem Zespołu Interdyscyplinarnego,

- liczba uczniów objętych nauczaniem indywidualnym, dowozem do szkoły,
- liczba przedsięwzięć w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej,
- liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

CEL STRATEGICZNY 3

Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu i świadczeniu wysokiej jakości usług dla mieszkańców

Cele szczegółowe:

1. Zapewnienie optymalnej opieki osobom starszym, organizacja czasu wolnego.
2. Ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych.
3. Zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia i zdrowego stylu życia.
4. Wspieranie i integracja działań na rzecz rozwoju ekonomii społecznej

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.:

9. Udzielanie przez GOPS pomocy finansowej i rzeczowej osobom starszym.
10. Organizowanie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania.
11. Wspieranie działalności Klubów Seniora.
12. Podejmowanie współpracy z Kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób starszych.
13. Rozwijanie aktywnych form spędzania czasu wolnego przez osoby starsze, w tym poprzez organizowanie imprez, spotkań integracyjnych, zajęć, wycieczek.
14. Rozwój infrastruktury opieki nad seniorami w kontekście starzenia się społeczeństwa.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2:

1. Udzielanie przez OPS pomocy finansowej i rzeczowej osobom niepełnosprawnym.
2. Monitorowanie sytuacji osób niepełnosprawnych w gminie w oparciu o dostępne informacje oraz uwagi przekazywane przez organizacje skupiające osoby niepełnosprawne.
3. Podejmowanie inicjatyw mających na celu zwiększenie świadomości mieszkańców na temat potrzeby zapewnienia osobom niepełnosprawnym warunków do uczestniczenia w życiu społecznym na równych prawach.
4. Rozwijanie aktywnych form spędzania czasu wolnego przez osoby niepełnosprawne, w tym organizowanie imprez, spotkań integracyjnych, zajęć, wycieczek.

5. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych.
6. Prowadzenie działań zmierzających do likwidacji barier architektonicznych.

Kierunki działań do celu operacyjnego 3:

1. Promowanie i upowszechnianie zdrowego stylu życia.
2. Rozwijanie aktywnych form spędzania czasu wolnego z całymi rodzinami.

Kierunki działań do celu operacyjnego 4:

1. Podejmowanie inicjatyw o charakterze informacyjnym mających na celu pobudzenie zainteresowania środowiska lokalnego przedsiębiorczością społeczną.
2. Opracowywanie i realizowanie przy współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi partnerami projektów służących aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców gminy, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych.
3. Poszerzenie dostępu informacyjnego do planowanych przez samorząd gminy zamierzeń o charakterze gospodarczym i społecznym, mających wpływ na funkcjonowanie społeczności lokalnej.

Czas realizacji działań:

Działania ciągłe w latach 2023-2027

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań:

Wójt, Rada Gminy, Urząd Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, placówki kultury, placówki opiekuńczo- wychowawcze, organizacje pozarządowe.

Partnerzy w realizacji działań:

Powiatowy Urząd Pracy, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe, placówki kultury, społeczność lokalna, świetlice wiejskie, Kościoły i związki wyznaniowe, Bank Żywności.

Źródła finansowania działań:

Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, fundusze zewnętrzne w tym z Unii Europejskiej, inne programy, sponsorzy.

Wskaźniki monitorujące:

- liczba osób, którym udzielono pomocy z powodu wieku, niepełnosprawności,
- liczba podjętych działań na rzecz osób starszych, niepełnosprawnych/ spotkania integracyjne, wycieczki itp./,
- liczba osób zaangażowanych w działania na rzecz osób starszych, niepełnosprawnych,

- liczba osób korzystających z usług opiekuńczych,
- liczba osób skierowanych do DPS,
- ilość podjętych interwencji w celu likwidacji barier architektonicznych,
- liczba zorganizowanych spotkań z rodzinami, pikniki rodzinne- liczba osób uczestniczących w spotkaniach,
- liczba szkoleń dla rodziców oraz ilość uczestników w tych spotkaniach.

Powyższe działania mają na celu spełnienie misji gminy oraz dążenie do osiągnięcia takich wyników, które przyczynią się do lepszej przyszłości wszystkich mieszkańców gminy.

2. WDROŻENIE STRATEGII, MONITOROWANIE JEJ REALIZACJI

Wizja gminy:

**Gmina, w której dobrze się żyje,
spokojnie mieszka i miło wypoczywa, w której w pełni zaspokaja się
swoje potrzeby i chętnie realizuje marzenia.**

Koordynatorem realizacji działań wyznaczonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Rąbino na lata 2023-2027 będzie Ośrodek Pomocy Społecznej w Rąbinie wraz z powołanym przez Wójta Gminy Rąbino Gminnym Zespołem Integracji Społecznej. Cele i działania realizowane będą przy współpracy różnego typu instytucji i organizacji oraz społeczności lokalnej. Strategia nie wyczerpuje wszystkich działań, które można by uwzględnić w dokumencie. Wybrano najważniejsze i najpilniejsze. Kryterium wyboru to praktyczne możliwości kontynuowania działań już realizowanych i nastawienie na zahamowanie i przeciwdziałanie negatywnym skutkom najważniejszych problemów społecznych.

Do oceny stopnia wdrożenia planowanych działań zostaną wykorzystane m.in. sformułowane pod każdym celem strategicznym wskaźniki monitoringowe, które jednak nie wyczerpują wszystkich wskaźników, jakie mogą być zastosowane w procesie monitorowania realizacji strategii. W miarę rozwoju systemu monitorowania dokumentu będą mogły zostać zidentyfikowane nowe wskaźniki charakteryzujące przebieg realizacji podejmowanych działań.

Przez cały okres realizacji strategii prowadzony będzie monitoring bieżący. Zebrane w jego toku informacje przyczynią się do identyfikacji problemów oraz ich zapobiegania. Sprawozdanie z bieżącego monitoringu będzie corocznie przedstawiane Wójtowi i Radzie Gminy.

3. PROGNOZA ZMIAN

Realizacja działań zaplanowanych w ramach poszczególnych celów strategicznych i operacyjnych wypracowanych w niniejszym dokumencie powinna przyczynić się m.in. do:

- zwiększenia dostępności wsparcia dla osób, rodzin tego potrzebujących,
- poprawy sytuacji rodzin i osób ubogich znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej,
- objęcia dożywianiem wszystkich dzieci z rodzin najbardziej potrzebujących,
- zmniejszenia liczby beneficjentów pomocy społecznej,
- poszerzenia wiedzy w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich co w efekcie wpłynie na zmniejszenie liczby rodzin zmagających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
- podniesienia kompetencji zawodowych osób bezrobotnych, a tym samym do zwiększenia liczby osób zaktywizowanych zawodowo, zwiększenia szans na podjęcie zatrudnienia,
- zmniejszenia liczby osób bezrobotnych,
- poszerzenia wiedzy mieszkańców w zakresie profilaktyki, uzależnień,
- zwiększenie dostępności wsparcia dla osób, rodzin uzależnionych / współuzależnionych/ ,
- zmniejszenie skali przemocy domowej,
- poprawy dostępu do podstawowych usług zdrowotnych, jak również specjalistycznych usług medycznych,
- poszerzenia wiedzy mieszkańców w zakresie profilaktyki zdrowotnej i zdrowego stylu życia,
- zwiększenie liczby mieszkańców aktywnie spędzających czas wolny i stosujących w swoim życiu zasady zdrowego trybu życia,
- podniesienia jakości kształcenia i wsparcia w placówkach oświatowych,
- zróżnicowania form spędzania czasu wolnego oraz wzrostu liczby dzieci i młodzieży z nich korzystających,
- poszerzenia wiedzy uczniów w zakresie przestępczości i jej skutków,

- zapobiegania patologicznym zachowaniom wśród nieletnich,
- zróżnicowania form i zwiększenia efektywności współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami ekonomii społecznej,
- zwiększenia aktywności mieszkańców , wzrostu inicjatyw społecznych.

4. RAMY FINANSOWE

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Rąbino będzie skuteczna, o ile przedstawiciele samorządu lokalnego znajdą zasoby umożliwiające opracowanie i realizację programów i projektów zgodnych z przyjętymi w dokumencie działaniami. Programy i projekty można realizować w okresach rocznych, dłuższych lub krótszych, w zależności od ich charakteru. Mogą one być przyjmowane stosownymi uchwałami przez Radę Gminy.

5. PROGRAMY I PROJEKTY

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Rąbino na lata 2023-2027 będzie realizowana w szczególności poprzez niżej wymienione programy:

- 1) Gminny Program Wspierania Rodziny;
- 2) Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie;
- 3) Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

W ramach strategii mogą być realizowane projekty. Ich realizacja jest niezwykle wskazana, niemniej należy pamiętać, iż będzie możliwa dopiero wtedy, gdy ich wnioskodawcy pozyskają niezbędne środki finansowe.

UWAGI KOŃCOWE

Zapisy zawarte w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Rąbino na lata 2023-2027 będą realizowane w ramach przyjętych działań w zależności od posiadanych przez samorząd gminy i pozyskanych z zewnątrz środków finansowych. Dla osiągnięcia wyznaczonych w dokumencie celów konieczne będzie współdziałanie różnych podmiotów funkcjonujących w obszarze polityki społecznej, w tym tych, które działają na wyższym szczeblu administracyjnym.